

**BLOM
ECOLOGIE**
Verbindt natuur en samenleving

Quickscan Natuur ZuiderC – Fase 2 te Lelystad

Oriënterend onderzoek natuur in het kader van de Omgevingswet

---

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2024-0945
Datum:	18 september 2024
Samensteller:	ing. J. van Hoorn & ing. M. van Rijnen
Collegiale toets:	ing. D.F. Knoops & ir. T.W.D. Schrader
Opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
Contactpersoon:	M. Brinkbäumer

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

Samenvatting	4
1 Inleiding	6
1.1 Planlocatie	7
2 Methode	11
2.1 Uitvoering onderzoek	11
2.2 Houdbaarheid en toepassing	11
3 Beoordeling	12
3.1 Soortenbescherming	12
3.2 Specifieke zorgplicht Soorten	23
3.3 Gebiedsbescherming	25
3.4 Houtopstanden	27
4 Conclusie en vervolg	28
4.1 Conclusie	28
4.2 Effecten	28
4.3 Vervolgstappen en maatregelen	29

Samenvatting

Aan de Larserdreef e.o. te Lelystad zijn meerdere agrarische percelen met houtwallen en bosschages gesitueerd. Ook is er aan de noordzijde van de planlocatie een campusgebied met verplaatsbare woningen gelegen. De initiatiefnemer is voornemens om nieuwbouwwoningen, watergangen en nieuw groen te realiseren op de bestaande agrarische percelen op de planlocatie, waarbij enkele houtwallen en bosschages gekapt zullen worden. Deze ontwikkeling betreft fase 2 van het project ZuiderC. Echter zijn de exacte uitwerkingen (zoals positionering, oppervlakte etc.) van de bebouwing of groene en blauwe structuren nog niet definitief, óf zullen bepaalde werkzaamheden pas over enkele jaren (of zelfs tientallen jaren) gestart en uitgevoerd worden. Derhalve is er in deze rapportage een beoordeling gemaakt op basis van het 'worst-case scenario'. Het verdient derhalve de aanbeveling om de uitkomst van deze rapportage mee te nemen in het ontwerpproces voor de definitieve plannen. De beoogde ruimtelijke ingreep is getoetst aan het onderdeel Natuur onder de Omgevingswet. De vervolgonderzoeken zullen uitwijzen of er wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van de Omgevingswet onderdeel natuur.

In onderstaande tabellen wordt weergegeven welke functies en effecten zijn beoordeeld, en welke vervolgstappen en maatregelen worden geadviseerd. In de kolom bescherming wordt weergegeven of de soort beschermd is onder de Habitatrictlijn (HR), Vogelrichtlijn (VR) of andere soorten (AS) (Bijlage 2).

Soortgroep	Bescherming	Mogelijke functie	Deelgebied	Vervolgstep (H4.3)
Planten		Nee		
Grondgebonden zoogdieren				
Bever	HR		1, 2, 4 en 5	Aanvullend onderzoek +
Boommarter	AS	Verblijfplaats/	1, 4 en 5	Habitat
Kleine marterachtigen	AS	essentieel leefgebied	1 t/m 6 en 9	geschiktheids-
Otter	HR		1, 2, 4 en 5	onderzoek
Vleermuizen	HR	Verblijfplaats/ Essentiële vliegroute/essentieel foerageergebied	1, 4, 5 en 9	Bomeninspectie + Vleermuisonderzoek
Amfibieën				
Rugstreeppad	HR	Voortplantingswater/ leefgebied	2 t/m 6, 8 en 9	Aanvullend onderzoek
Reptielen				
Ringslang	AS	Leefgebied	1 t/m 5 en 9	Aanvullend onderzoek
Vissen		Nee		
Insecten en andere ongewervelden		Nee		
Vogels (cat. 1 t/m 4)				
Roofvogels en uilen	VR	Nestlocatie/foerageergebied	2 t/m 6, 8 en 9	Boomininspectie + aanvullend onderzoek
Vogels (Algemeen en cat. 5)				
Ooievaar		Leefgebied	2 t/m 6, 8 en 9	Aanvullend onderzoek

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Massawinter	Vliegroute	Foerageergebied
Gewone dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja
Gewone grootoorvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja
Watervleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja
Rosse vleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja
Meervleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja

Vleermuizen algemeen	Potentie	Onderbouwing
Massawinter verblijfplaats (gewone dwergvleermuis)	Nee	Geen hoge bebouwing met donkere wegruiplekken en bufferend vermogen
Essentiele vliegroute	Ja	Aantasting van lijnvormige structuren
Essentieel foerageergebied	Ja	Aantasting van bosschages en begroeiing

Gebiedsbescherming	Afstand	Mogelijke effecten	Vervolgstep (H4.3)
Natura 2000	1,8 km	Stikstof Essentieel foerageergebied blauwe kiekendief	Stikstofonderzoek, Voortoets
Natuurnetwerk Nederland	0 m	Ja	Natuurnetwerk Nederland toetsing, Nee- tenzij toets

Houtopstanden	Onderdeel	Uitzondering	Vervolgstep (H4.3)
Eenheid van >1000 m ²	Aanwezig	n.v.t.	Meld- en herplantplicht
Bomenrij van >20 bomen	Aanwezig	n.v.t.	Meld- en herplantplicht

Zorgplicht	Effecten	Vervolgstep (H4.4)
Algemene zorgplicht	Ja	Algemene maatregelen
Specifieke zorgplicht soorten	Ja	Bepantings- en ontwerpplan; haas, bontbekplevier, Kievit en veldleeuwerik
Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden	Ja	Voortoets
Specifieke zorgplicht houtopstanden	Ja	Meld- en herplantplicht

1 Inleiding

Aan de Larserdreef e.o. te Lelystad zijn meerdere agrarische percelen met houtwallen en bosschages gesitueerd. Ook is er aan de noordzijde van de planlocatie een campusgebied met verplaatsbare woningen gelegen. De initiatiefnemer is voornemens om nieuwbouwwoningen, watergangen en nieuw groen te realiseren op de bestaande agrarische percelen op de planlocatie, waarbij enkele houtwallen en bosschages gekapt zullen worden. Het vigerende plan voorziet niet in de beoogde ruimtelijke ingreep en dient derhalve te worden gewijzigd. Deze ontwikkeling betreft fase 2 van het project ZuiderC. Deelgebieden 1-4 (Fase 1) zijn reeds beoordeeld in een separate rapportage (Honingh, 2023).

De beoogde ruimtelijke ingreep heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ruimtelijke ingreep geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop.

Gemeente Lelystad begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde soorten, gebieden en houtopstanden. Vervolgens wordt getoetst of de beoogde ruimtelijke ingreep voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van natuurwetgeving en/of provinciaal beleid.

Onderzoeksdoelen

- Voldoet de wijziging van het omgevingsplan aan de eis dat voldaan moet worden aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (Omgevingswet art. 4.2)?
- Welke beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie en welke negatieve effecten kunnen optreden als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van provinciaal aangewezen beschermde gebieden?
- Leidt de beoogde ruimtelijke ingreep tot kap van beschermde houtopstanden?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van natuurwetgeving en/of provinciaal aangewezen beschermde gebieden te worden genomen, en zo ja, welke?

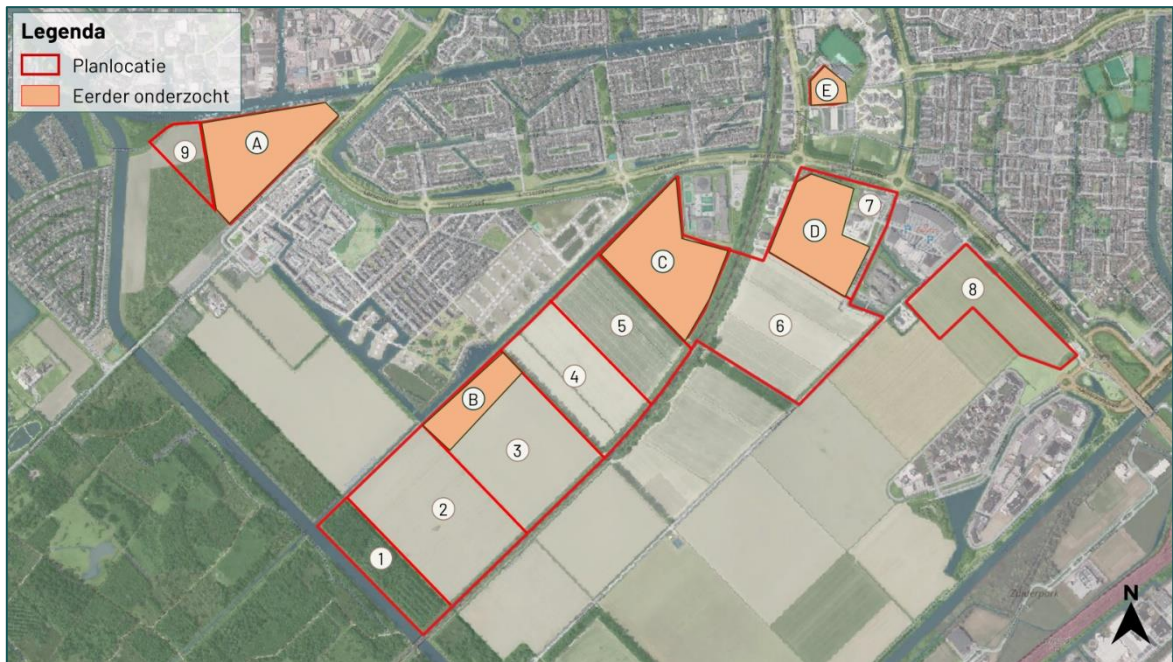
Figuur 1.1 De planlocatie is gelegen aan de Larserdreef e.o. te Lelystad.

1.1 Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Larserdreef e.o. te Lelystad (figuur 1.2). De planlocatie bestaat uit verschillende agrarische percelen met houtwallen, bosschages en een campusgebied met verplaatsbare woningen. In 2023 is door Blom Ecologie een QuickScan uitgevoerd over de deelgebieden A t/m E (Quickscan Wet natuurbescherming ZuiderC deelgebieden 1-4, Honingh, E., 2023). Derhalve worden deze deelgebieden niet meegenomen in deze rapportage. Hieronder volgt een opsomming per onderzocht deelgebied van voorliggende rapportage:

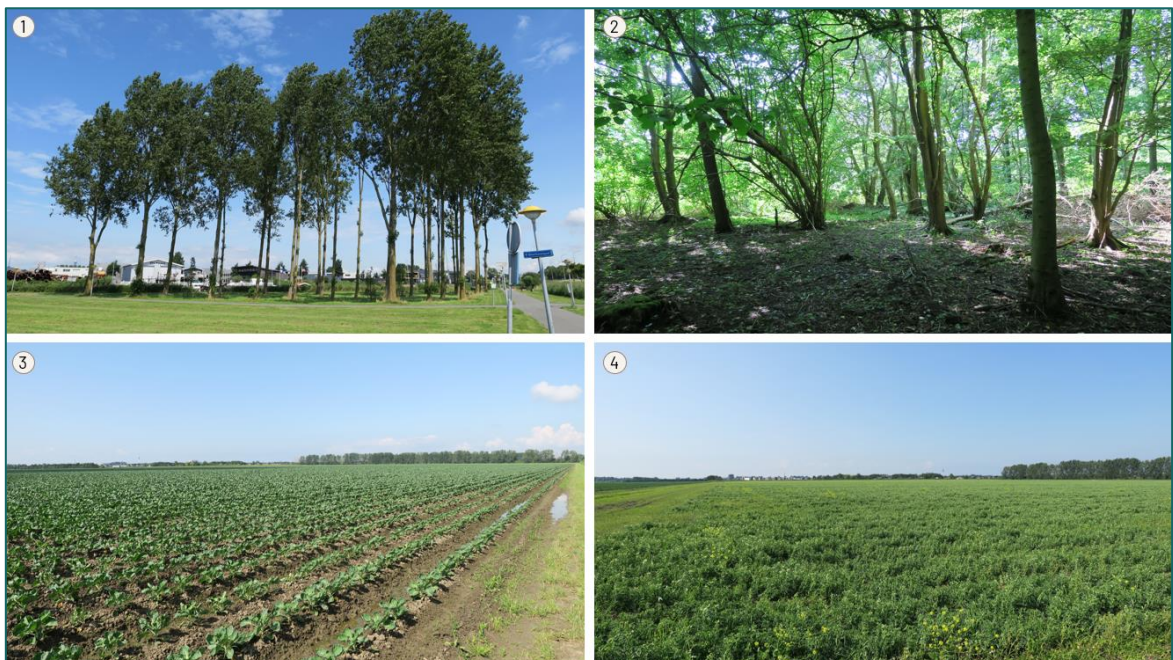
1. Dit betreft een grote, dichte bosschage (circa 100.000 m²) welke onder andere bestaat uit hazelaar, iep, eik, grote brandnetel, houtstapels, dood hout en een natte, kleiige bodem. Aan de noordwest- en zuidwestzijde grenst de bosschage aan de Torenavalktocht en aan de Lage Dwarsvaart. De oevers zijn voornamelijk begroeid met riet en grote brandnetel. Een deel van de bosschage wordt mogelijk gekapt in de beoogde ruimtelijke ingreep. De omliggende watergangen blijven behouden.
2. Dit betreft een agrarisch perceel waar kool geteeld wordt.
3. Dit betreft een agrarisch perceel waar snijbonen geteeld worden.
4. Dit betreft een agrarisch perceel waar uien geteeld worden. Aan de zuidwestzijde van het perceel is een houtwal gesitueerd, welke voornamelijk bestaat uit populieren.
5. Dit betreft een agrarisch perceel waar zowel ui als mais geteeld wordt. Aan de noordoostzijde is een houtwal gesitueerd, welke voornamelijk bestaat uit populieren en kruidige soorten, zoals grote brandnetel.
6. Dit betreft een agrarisch perceel waar mais geteeld wordt. Aan de westzijde van het perceel is het treinspoor gelegen met omliggende bosschage. De bosschage wordt niet aangetast in de beoogde ruimtelijk ingreep.
7. Dit betreft een campusgebied met verplaatsbare woningen. Het campusgebied bestaat uit 5 woonblokken welke zijn opgetrokken uit kunststofwanden met op enkele plaatsen houten gevelbetimmering. De gebouwen zijn bekleed met bitumen daken en dakomlijstingen. Rondom de gebouwen zijn zowel verharde parkeerplaatsen als groen ingerichte delen aanwezig, welke onderhouden worden volgens een hoog kwaliteitsbeeld.
8. Dit betreft een agrarisch perceel bestaande uit gras en klaver.
9. Dit betreft deels een agrarisch perceel waar ui geteeld wordt en deels een halfopen bosschage, welke voornamelijk bestaat uit riet en vlieren.

In figuur 1.3 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

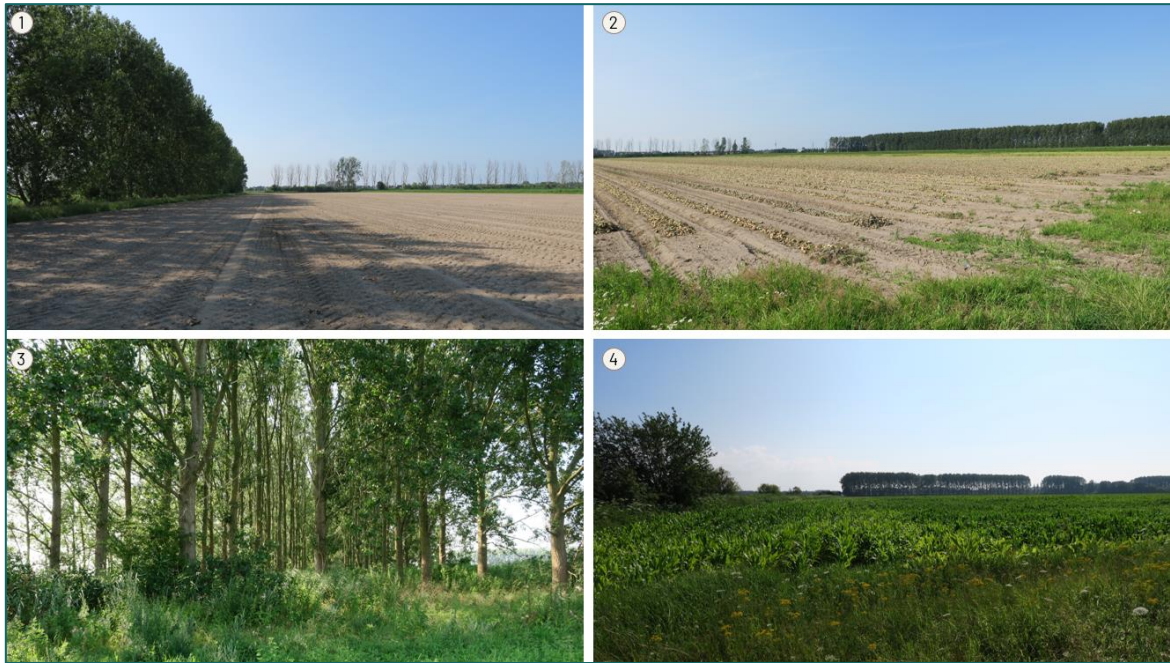

Figuur 1.2 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Larserdreef e.o. te Lelystad. Voor de eerder onderzochte gebieden zie: Honingh, 2023.

De directe omgeving van de planlocatie wordt ten noorden gekenmerkt door woonwijken. Ten zuidoosten wordt de planlocatie gekenmerkt door agrarische percelen en ten zuidwesten ligt het Hollandse Hout. De planlocatie is aan de zuidelijke rand van Lelystad gelegen. Langs en rondom de planlocatie zijn enkele brede watergangen c.q. vaarten gesitueerd. Op circa 970 m afstand ten zuidoosten van de planlocatie ligt de A6. Delen van de planlocatie bevinden zich direct aan watergangen, zoals het Havendiep, de Lage Dwarsvaart en de Torenavalktocht.

Figuur 1.3 Op de planlocatie is men voornemens om de terreininrichting van de volgende gebieden (deels) te verwijderen: 1 en 2: de grote bosschage (1); 3: het agrarisch perceel met kool (2); 4: het agrarisch perceel met snijbonen (3). De cijfers tussen haakjes corresponderen met figuur 1.2.

Figuur 1.4 Op de planlocatie is men voornemens om de terreininrichting van de volgende gebieden te verwijderen: 1: het agrarisch perceel met ui en een bosschage (4); 2: het agrarisch perceel met ui en mais (5); 3: de bosschage aan de noordoostzijde van het agrarisch perceel (5); 4: het agrarisch perceel met mais (6). De cijfers tussen haakjes corresponderen met figuur 1.2.

Figuur 1.5 Op de planlocatie is men voornemens om de terreininrichting van de volgende gebieden te verwijderen: 1 en 2: het campusgebied met verplaatsbare woningen (7); 3: het agrarisch perceel bestaand uit gras en klaver (8); 4: de halfopen bosschage (9). De cijfers tussen haakjes corresponderen met figuur 1.2.

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft het verwijderen van de terreininrichting waaronder de verplaatsbare woningen in het campusgebied, het bouwrijp maken van de agrarische percelen, het kappen van meerdere bosschages en het mogelijk deels dempen van de Torenvalktocht ten behoeve van de realisatie van nieuwbouwwoningen, watergangen en nieuw groen.

De werkzaamheden zullen gefaseerd plaatsvinden. Daarnaast is Gemeente Lelystad voornemens om reeds de groene en blauwe structuren (natuur en water) te realiseren in fase 2. Ten behoeve hiervan zal bomenkap plaatsvinden. Echter zijn de exacte uitwerkingen (zoals positionering, oppervlakte etc.) van de bebouwing of groene en blauwe structuren nog niet definitief, óf zullen bepaalde werkzaamheden pas over enkele jaren (of zelfs tientallen jaren) gestart en uitgevoerd worden. Derhalve is er in deze rapportage een beoordeling gemaakt op basis van het 'worst-case scenario'. Het verdient derhalve de aanbeveling om de uitkomst van deze rapportage mee te nemen in het ontwerpproces voor de definitieve plannen. Het vigerende plan voorziet niet in deze beoogde ruimtelijke ingreep, waardoor een planwijziging benodigd is. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten (chronologische volgorde kan wijzigen):

- verwijderen van verplaatsbare woningen in het campusgebied (7): algemene demontage werkzaamheden;
- (deels) kappen van bomen en bosschages (1, 4 en 5): kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- mogelijk deels dempen van Torenavlucht: graaf- en dempwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 1.6 Visuele indicatie van de beoogde situatie. Exacte invulling kan nog wijzigen gezien dit een mastervisie betreft (bron: Gemeente Lelystad).

2 Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent de relevante vakgebieden met betrekking tot de Omgevingswet onderdeel natuur. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen. De reikwijdte bestaat uit de Omgevingswet en de provinciale omgevingsverordening. Zie voor het juridisch kader bijlage 2 van dit rapport.

2.1 Uitvoering onderzoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Op basis van dit veldbezoek wordt een inschatting gemaakt omtrent de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 17 juli en is uitgevoerd door ing. J. van Hoorn en ing. M. van Rijnen. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: droog, 2/8 bewolkt, 23° Celsius en windkracht 2 (Bft).

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna, bovenop het bekende algemene verspreidingsbeeld van beschermde soorten. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF wordt geraadpleegd voorafgaand aan het uitvoeren van het veldbezoek en gedurende het rapporteren. Tijdens de zoekopdracht in de NDFF wordt hierbij een zoekgebied met straal van circa 2 km aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden. De meest recente datum van raadpleging in de NDFF is d.d. 27 augustus 2024.

In het kader van de Omgevingswet is door BIJ12 de Beschermde Soorten Indicator (BeSI) ontwikkeld. De indicator geeft per locatie de te verwachten soorten en effecten op verblijfplaatsen en leefgebied. Tot dusver blijken de resultaten van de BeSI ontoereikend, er wordt geen volledig beeld van de te verwachten soorten en effecten verkregen. Blom Ecologie volgt de ontwikkeling van de BeSI nauwgezet en zal de indicator toepassen indien de BeSI toereikend is. Momenteel biedt de NDFF het meest complete inzicht in de verspreiding van soorten. Ten behoeve van voorliggende quickscan is de BeSI niet geraadpleegd.

2.2 Houdbaarheid en toepassing

De beoogde ruimtelijke ingreep wordt getoetst aan de actuele wetgeving en provinciale verordening. Een quickscan Natuur heeft een houdbaarheid van 3 jaar, mits binnen deze periode de omstandigheden op de planlocatie, de wetgeving en de provinciale verordening niet wezenlijk veranderen.

3 Beoordeling

3.1 Soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.

Planten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen bekend van katuizer anjer (NDFP 2019-2024).

De katuizer anjer groeit voornamelijk op zonnige en droge plaatsen op matige voedselarme, kalkhoudende grond, zoals op zand, mergel en stenige plaatsen (wilde-planten katuizer anjer, 2024). De dichtstbijzijnde waarneming van katuizer anjer is gedaan op circa 1,8 km afstand ten noordwesten van deelgebied 9 (NDFP 2019-2024).

Deelgebied 1 betreft een bosschage, waarbij het ontbreekt aan geschikt biotoop in de vorm van open, zonnige plaatsen met een zand, mergel, of steenachtige bodem. Wegens de hoge mate aan beschaduwing en het ontbreken van geschikt substraat, zoals zand, mergel of steen, kan het voorkomen van katuizer anjer hier uitgesloten worden.

Deelgebied 2 t/m 6 betreffen agrarische percelen waar gewassen zoals snijbonen, ui en mais geteeld worden. Deze percelen worden jaarlijks bewerkt en bevatten een hoge voedselrijkdom. Door de hoge mate aan verstoring en de hoge voedselrijkdom kan geschikt biotoop voor de katuizer anjer hier uitgesloten worden.

Deelgebied 7 bestaat uit een campusgebied met verplaatsbare woningen en sterk onderhouden groenstructuren. Wegens het sterke onderhoudsbeeld van de groenstructuren kan het voorkomen van de soort hier uitgesloten worden.

Deelgebied 8 betreft een gemaaid en ingezaaid grasland met gras en klaver en is op circa 4,2 km afstand ten oosten gelegen van de dichtstbijzijnde waarneming van katuizer anjer (NDFP 2019-2024). Aangezien de dispersieafstand van katuizer anjer 10 tot 100 m is en het perceel sterk bewerkt wordt, kan de aanwezigheid van katuizer anjer hier uitgesloten worden (Wamelink et al., 2011).

Deelgebied 9 bestaat uit een half open bosschage en een agrarisch perceel. Op en rondom dit deelgebied is veel grote brandnetel aangetroffen, wat duidt op een hoog stikstofgehalte in de bodem. Daarnaast wordt het agrarisch perceel sterk bewerkt en ontbreken er zonnige, open plaatsen in de bosschage. Wegens voornoemde redenen kan het voorkomen van de soort hier uitgesloten worden.

Voor de gehele planlocatie geldt dat het gaat om ingezaaide of niet wild exemplaren. Soorten zijn alleen beschermd in hun natuurlijke verspreidingsgebied. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de katuizer anjer zijn niet aan de orde.

Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante planten zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: akkermelkdistel, bijvoet, gewone brunel, gewone smeerwortel, grote berenklauw, grote brandnetel, groot hoefblad, harig wilgenroosje, lisdodde, madeliefje, paardenbloem, paarse dovennetel, reukloze kamille, ridderzuring, riet, smalle weegbree en scherpe boterbloem. Enkel het campusgebied (deelgebied 8) is grotendeels verhard. Op de muren van de bebouwing is geen (beschermde) muurvegetatie aangetroffen. De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie.

Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek. Hiermee kan worden uitgesloten dat er sprake is van het opzettelijk vernielen van beschermde planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: bever, boommarter, bosmuis, bruine rat, bunzing, dwergmuis, edelhert, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, otter, ree, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis, vos, wezel en wild zwijn (NDFP 2019-2024). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bever, boommarter, bunzing, edelhert, hermelijn, otter, steenmarter, wezel en wild zwijn.

De bever komt voor in het overgangsgebied tussen water en land, bij rivieren, kanalen, beken en meren. Hierbij is de aanwezigheid van goed toegankelijke bomen en struiken langs de oevers een vereiste. Deze bomen en struiken worden omgeknaagd om zo de jonge takken en bladeren te kunnen bereiken, welke dienen als voedsel. Ook worden takken gebruikt voor het bouwen van een burcht (BIJ12 kennisdocument bever, 2017). In de zomer maanden eet een bever kruiden, bloemen, grassen en (onder)waterplanten, welke op de planlocatie en in de directe omgeving ruimschoots aanwezig zijn.

De otter komt voornamelijk voor in weinig verstoorde, (schone) watergangen met voldoende voedsel en vegetatie. De otter verplaatst zich via het water en is daardoor afhankelijk van een netwerk aan watergangen. De soort verblijft overdag vaak in oevers met dichte vegetatie, struwelen, bosschages en oude holen van zoogdieren (Zoogdierverseniging otter, 2024).

Op en rondom de planlocatie zijn meerdere waarnemingen van bevers, beverburchten en otters bekend (NDFP 2019-2024).

Deelgebieden 7 en 8 betreffen ofwel agrarische percelen zonder aangrenzend oppervlaktewater en met een open karakter ofwel sterk verstoord gebied. Gezien het open karakter van de deelgebieden, het ontbreken van aangrenzend oppervlaktewater en de mate van verstoring kunnen essentiële functies voor de bever en de otter hier uitgesloten worden.

In deelgebied 1 is het voorkomen van de bever en de otter bekend (NDFP 2019-2024). Tevens is er op circa 30 m afstand ten zuidwesten van de bosschage een beverburcht waargenomen. De bosschage is direct gelegen aan de Lage Dwarsvaart. De vaart bevat natuurlijke, met vegetatie begroeide oevers waardoor de bosschage vrij toegankelijk is. Wegens het grote aantal waarnemingen in de directe omgeving van de bosschage en waargenomen vraatsporen in de bosschage, samen met het voorkomen van geschikt biotoop voor de bever en de otter, kan niet worden uitgesloten dat deze bosschage een essentiële functie vervult als leefgebied van de bever en/of otter. Derhalve dient de functie van de bosschage voor beide soorten aangetoond te worden middels aanvullend onderzoek (**H4.3**). Tevens wordt de Torenavalktocht, ten noordwesten van de bosschage, mogelijk deels gedempt. Deze watergang functioneert mogelijk als migratieroute tussen de Lage Dwarsvaart en het oppervlaktewater verder noordelijk. Aangezien er geen andere watergangen aanwezig zijn welke zouden kunnen dienen als alternatieve migratieroute, dient de functie van de Torenavalktocht met aanvullend onderzoek aangetoond te worden (**H4.3**).

Deelgebieden 2, 4 en 5 zijn zuidoostelijk gelegen van de Torenavalktocht, waar meerdere waarnemingen van de bever en de otter bekend zijn (NDFP 2019-2024). Deze deelgebieden betreffen allen agrarische percelen met een open karakter. Echter is er tussen deelgebied 3 en 4 en ten noordoosten van deelgebied 5 een bosschage gelegen, welke grenst aan de Torenavalktocht. Deze bosschages worden (aannemelijk) gekapt in de beoogde ruimtelijke ingreep. Aangezien de bosschages toegankelijk zijn via de Torenavalktocht en voldoende beschutting bieden als geschikte locatie voor een burcht of rust- of verblijfplaats, dient met aanvullend onderzoek aangetoond te worden of deze bosschages een essentiële functie vervullen voor het leefgebied van de bever en/of otter (**H4.3**).

De boommarter komt voor in bossen en boomrijke gebieden. De boommarter maakt voor zijn rust- of voortplantingsplaats gebruik van oude eekhoorn- of roofvogelnesten, (boom)holtes of bestaande holen van zoogdieren (Zoogdierverseniging boommarter, 2024). Op en rondom de planlocatie zijn meerdere waarnemingen bekend van de boommarter (NDFP 2019-2024).

Deelgebieden 3, 6, 7 en 8 betreffen agrarische percelen met een open karakter zonder de aanwezigheid van bomen of bosrijk gebied. Aangezien hier onvoldoende beschutting aanwezig is en er geen geschikte rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn, kunnen essentiële onderdelen van het leefgebied van de boommarter hier uitgesloten worden.

Deelgebieden 1, 4 en 5 bevatten allen (dichte) bosschages of bomenrijen en zijn op korte afstand gelegen van bekende waarnemingen van de boommarter. Daarnaast is er een boommarter waargenomen in de te kappen bosschage aan de noordoostzijde van deelgebied 5. Vanwege de omvang van de bosschages kan de aanwezigheid van (boom)holtes, zoogdierholen of oude roofvogelnesten niet met zekerheid uitgesloten worden. Gezien het grote aantal waarnemingen op en in de directe omgeving van bovengenoemde deelgebieden, is het aannemelijk dat de bosschages een essentiële functie vervullen voor de boommarter, zoals een essentiële migratieroute of als rust- of verblijfplaats. Derhalve dient met aanvullend onderzoek aangetoond te worden of en wat voor functie de bosschages vervullen voor de boommarter (**H4.3**).

Het edelhert komt voornamelijk voor in weinig verstoorde bosgebieden welke grenzen aan grasgebieden en water (Zoogdierverseniging edelhert, 2024). De meeste waarnemingen van het edelhert zijn gedaan ten zuiden van de planlocatie in de Oostvaardersplassen (NDFP 2019-2024). De Oostvaardersplassen is een omheind natuurgebied. De planlocatie bestaat voornamelijk uit agrarische percelen met smalle bosschages. De agrarische percelen worden actief gebruikt en de meeste bosschages zijn van een te kleine omvang om te kunnen dienen als essentieel leefgebied van het edelhert. De bosschage in deelgebied 1 heeft echter wel een groter oppervlak. Hoewel dit een weinig verstoord bosgebied is, ontbreekt het hier aan aangrenzend grasland. Gezien de mate van verstoring, het ontbreken van geschikt biotoop en de populatie zich bevindt in een omheind gebied vormt de planlocatie voor deze soort geen geschikt leefgebied.

De bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter behoren tot de marterachtigen. Deze soorten komen voornamelijk voor in (kleinschalig) cultuurlandschap, waarbij de aanwezigheid van beschutting, zoals houtwallen, greppels en heggen, een vereiste is. De steenmarter wordt ook vaak waargenomen in of nabij dorpen en steden. Vaak worden oude zoogdierholen, holle bomen, boomwortels, hout- en stenenstapels of stro- en hooibalen als verblijfplaats gebruikt. Daarnaast gebruikt de steenmarter vaak bebouwing als rust- of verblijfplaats. Marterachtigen verplaatsen zich onder andere via slootkanten, bosschages, ruigtestroken en houtwallen (BIJ12 kennisdocument kleine marterachtigen, 2024; Zoogdierverseniging, 2024). De bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter zijn allen rondom de planlocatie waargenomen (NDFP 2019-2024).

Deelgebieden 2, 3, 7 en 8 betreffen agrarische percelen of bebouwd terrein met een open karakter zonder de aanwezigheid van bomen of bosrijk gebied. Ook zijn hier geen geschikte rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn, zoals boomholtes, oude zoogdierholen of takkenstapels. Echter kunnen de slootkanten en de randen van de percelen wel gebruikt worden als migratieroute tussen de verschillende gebieden. Om aantasting van essentiële migratieroutes te voorkomen dienen de slootkanten behouden te blijven in de beoogde ruimtelijke ingreep. Indien er met de beoogde ontwikkeling wel werkzaamheden plaats vinden aan de kades en/of slootkanten dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd naar de functie hiervan voor bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter.

Deelgebieden 1, 4, 5, 6 en 9 bevatten allen bosschages met (dichte) vegetatie, dood hout en takkenhopen. Hoewel de bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter niet op de planlocatie zijn waargenomen, kan niet worden uitgesloten dat er vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn in één of meerdere bosschages van bovengenoemde deelgebieden. Daarnaast kunnen de perceelranden gebruikt worden als foerageergebied of als verbindende structuur tussen foerageergebied en rust- of verblijfplaats.

Ten aanzien van de bescherming van de bunzing, hermelijn en wezel stelt de provincie Flevoland zich pragmatisch op en biedt de mogelijkheid voor mitigatie in plaats van aanvullende onderzoeken (Provincie Flevoland, 2021).

Er wordt dan aangenomen dat er verblijfplaatsen aanwezig zijn binnen de planlocatie. Er kan alleen voor deze benadering gekozen worden als er door kwaliteitsimpuls toch voldoende leefgebied overblijft of elders voldoende leefgebied wordt teruggebracht. De ontwikkeling van de deelgebieden gaat gepaard met grootschalige (waterrijke) natuurontwikkeling. Deze natuurontwikkeling zal voorzien in de noodzakelijke compensatie van het groen. Er dient ten aanzien van de kleine marterachtigen een habitat geschiktheidsonderzoek plaats te vinden om in te schatten hoe groot de populatie kleine marterachtigen binnen de planlocatie is (**H4.3**). Op basis van deze gegevens wordt een omgevingsvergunning aangevraagd.

Het wild zwijn komt voornamelijk voor in natte eiken- en beukenbossen met voldoende natte plaatsen voor het nemen van een modderbad. Het wild zwijn is enkel waargenomen in een omheind stadspark ten noordoosten van de planlocatie (NDFP 2019-2024). Aangezien er geen andere waarnemingen van het wild zwijn bekend zijn en er in Flevoland een nulstandbeleid geldt voor het wild zwijn, kan het voorkomen van de soort op de planlocatie uitgesloten worden. Ten aanzien van het wild zwijn treden er geen negatieve effecten op in de beoogde ruimtelijke ingreep.

Vleermuizen

Binnen een straal van 2 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis (NDFP 2019-2024). Onder de Habitatrictlijn zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen beschermd (Bal art. 11.46). Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat. Ongeacht de mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kunnen vleermuizen gebruikmaken van de planlocatie tijdens vliegbewegingen en foerageeractiviteiten. Hier dienen in het kader van de algemene zorgplicht mogelijk maatregelen genomen te worden (**zie H4.3**).

Wegens de omvang van de planlocatie en de dichte vegetatie op veel plaatsen, zijn niet alle bomen gecontroleerd op boomholtes, loshangende bastdelen, scheuren, spleten of andere openingen welke kunnen dienen als verblijfplaats. Om dit in kaart te brengen dient een bomeninspectie plaats te vinden in de winterperiode, wanneer het blad van de bomen is en vegetatie minimaal aanwezig is (**zie H4.3**). Dit moet in ieder geval gebeuren bij de bosschages in deelgebieden 1, 4, 5 en 9, mits hier bomenkap plaats gaat vinden. Alvorens de bomeninspectie wordt uitgevoerd, is het van belang dat duidelijk is welke bomen er precies gekapt worden en welke bomen er behouden blijven.

De verplaatsbare woningen in deelgebied 7 zijn nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van potentiële verblijfplaatsen en geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, scheefliggende dakpannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur. Het campusgebied bestaat uit 3 verplaatsbare woonblokken, welke zijn opgetrokken uit metalen- en kunststofwanden zonder open luchtspouw (figuur 3.1). Op enkele plaatsen is houten gevelbetimmering aangebracht. De woonblokken zijn bekleed met een plat bitumen dak met daklijst. Er zijn geen invliegopeningen of donkere wegkruipplekken aangetroffen in de bebouwing. Wegens het ontbreken van een luchtspouw, toegankelijke dakruimte en ander wegkruipplekken, is het voor vleermuizen onmogelijk om in de bebouwing een geschikte verblijfplaats te vinden. Het is uit te sluiten dat de bebouwing op de planlocatie gebruikt wordt door vleermuizen die in bebouwing leven, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis.

Figuur 3.1 De woonblokken in deelgebied 8 zijn opgetrokken uit verschillende materialen en bevatten geen luchtspouw of open dakruimte. Derhalve zijn vleermuisverblijfplaatsen hier uitgesloten.

Er van uit gaande dat er tijdens de bomeninspectie boomholtes, loshangende bastdelen, scheuren, spleten of andere openingen gevonden kunnen worden welke kunnen dienen als verblijfplaats, samen met bekende verspreidingsgegevens, is er potentie voor verblijfplaatsen van de volgende vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis (tabel 3.1). Om aan- of afwezigheid van vleermuizen vast te stellen dient aanvullend onderzoek plaats te vinden middels veldbezoeken in de periode april-september (**zie H4.3**).

Hoewel het uitgesloten is dat vleermuizen de bebouwing gebruiken als verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. De planlocatie bestaat voor een groot deel uit agrarisch gebied, met langs de randen vaarten en sloten welke gebruikt kunnen worden als foerageergebied. Daarnaast kunnen de bosschages ook als foerageergebied dienen. Hoewel er in de omgeving van de planlocatie veel alternatieve foerageergebieden zijn, neemt de beoogde ruimtelijke ingreep een groot oppervlakte aan geschikt foerageergebied weg. Omdat in de beoogde ontwikkelingen ook veel waterrijke natuur wordt gerealiseerd is het aannemelijk dat de functie van het gebied in de toekomst essentiëler wordt. Om het gebied op een optimale manier voor vleermuizen in te richten dienen enkele maatregelen gevolgd te worden (**zie H4.3**).

Ook kunnen de bosschages, vaarten en sloten dienen als migratieroute tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Voornamelijk de Torenavalktocht, ten noordoosten van deelgebieden 1 t/m 5, kan dienen als essentiële vliegroute tussen de bebouwing verder noordelijk en het bosgebied zuidelijk van de planlocatie. In 2022 heeft landschapsbeheer Flevoland onderzoek gedaan naar de functie van deze watergang voor vleermuizen (Reinhold & Borsch, 2022). Zij concludeerden dat de Torenavalktocht geen essentiële functie voor vleermuizen vervult. Echter is dit onderzoek twee jaar oud en kan dit in de tussentijd veranderd c.q. verouderd zijn. Mogelijk wordt een deel van de Torenavalktocht gedempt in de beoogde ruimtelijke ingreep. Tevens kunnen de bosschages in deelgebied 4 en 5 functioneren als essentiële vliegroute, aangezien dit de enige rechtlijnige structuren zijn welke gebruikt kunnen worden om de agrarische percelen over te steken. Gezien de aanwezigheid van de lijnvormige landschapselementen en de mogelijke aanwezigheid van essentiële vliegroutes kan het plangebied eveneens deel uitmaken van essentieel foerageergebied. Hoewel er in de beoogde ruimtelijke ingreep veel watergangen aangelegd zullen worden welke tevens als vliegroute kunnen dienen, zullen eventueel ontstane vliegroutes minder efficiënt zijn, aangezien de afstand van de routes vergroot wordt.

Om de functie van de Torenavalktocht en de bosschages aan te tonen dient hier aanvullend onderzoek naar essentiële vliegroutes uitgevoerd te worden (**H4.3**).

Tabel 3.1 Samenvatting van de beoordeling van verblijfplaatsen, essentiële vliegroute en foerageergebied voor verschillende vleermuissoorten.

Vleermuissoort	Potentie	Onderbouwing
Gewone dwergvleermuis	Ja	Mogelijk geschikte openingen in bomen
Ruige dwergvleermuis	Ja	Mogelijk geschikte openingen in bomen
Laatvlieger	Nee	Geen toegankelijke bebouwing
Gewone grootoorvleermuis	Ja	Mogelijk geschikte openingen in bomen
Meervleermuis	Nee	Geen toegankelijke bebouwing
Watervleermuis	Ja	Mogelijk geschikte openingen in bomen
Rosse vleermuis	Ja	Mogelijk geschikte openingen in bomen
Tweekleurige vleermuis	Nee	Geen toegankelijke bebouwing
Vleermuizen algemeen	Potentie	Onderbouwing
Massawinterverblijfplaats (gewone dwergvleermuis)	Nee	Geen toegankelijke bebouwing
Essentiële vliegroute	Ja	Aantasting van lijnvormige structuren
Essentieel foerageergebied	Ja	Aantasting van bosschages en begroeiing

Tabel 3.2 Samenvatting van de potentie voor vleermuissoorten op de planlocatie.

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Massawinter	Vliegroute	Foerageergebied
Gewone dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja
Gewone grootoorvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja
Watervleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja
Rosse vleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja
Meervleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja

Amfibieën

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en rugstreeppad (NDFP 2019-2024). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: Alpenwatersalamander en rugstreeppad.

Amfibieën leven zowel in een aquatische als terrestrische omgeving. Deze omgevingen betreffen voortplantingswater, foerageergebieden en overwinteringsstructuren. Deze habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen.

De Alpenwatersalamander is weinig kritisch ten aanzien van het voortplantingswater. Allerlei soorten oppervlaktewater worden hier voor gebruikt, met uitzondering van stromende of visrijke wateren. Overwintering vindt meestal plaats op het land onder stronken, houtstapels en in kleine hopen. Hierbij is het belangrijk dat het voortplantingswater op korte afstand van de overwinteringslocatie gelegen is (RAVON Alpenwatersalamander, 2024). De planlocatie ligt buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van de Alpenwatersalamander. Er is één waarneming bekend van de Alpenwatersalamander midden in een woonwijk, op circa 1,2 km afstand ten noordoosten van deelgebied 8 (NDFP 2019-2024). Tussen de locatie van deze waarneming en de planlocatie zijn geen poeltjes of andere oppervlaktewateren gelegen, welke gebruikt kunnen worden voor de dispersie.

Aangezien de planlocatie buiten het natuurlijke verspreidingsgebied ligt en dus buiten het beschermingsregime valt, er slechts één waarneming van de Alpenwatersalamander in de omgeving bekend is en er geen oppervlaktewater tussen de waarnemingslocatie en de planlocatie aanwezig is, kan het voorkomen van de soort op de planlocatie worden uitgesloten. Ten aanzien van de Alpenwatersalamander treden er geen negatieve effecten op in de beoogde ruimtelijke ingreep.

De rugstreppad is een pioniersoort welke vooral voorkomt op ruig, onbeschadwd terrein met weinig tot geen vegetatie, zoals braakliggende bouwterreinen, zandafgravingen en duingebieden. De aanwezigheid van vergraafbaar zand is een vereiste voor de soort (BIJ12 kennisdocument rugstreppad, 2017). Op en rondom de planlocatie zijn meerdere waarnemingen bekend van de rugstreppad. Zo zijn er waarnemingen van de rugstreppad bekend in deelgebied 5, in het eerder onderzochte deelgebied A en op zeer korte afstand van deelgebieden 2, 3 en 4. Tijdens het veldbezoek zijn op meerdere plaatsen rijsporen aangetroffen welke water bevatten en derhalve kunnen dienen als voortplantingswater (figuur 3.2). Daarnaast zijn er op en rond de planlocatie ook geschikte zomer- en winterverblijfplaatsen aanwezig in de vorm van vergraafbaar zand en muizenholletjes. Gezien de waarnemingen van de rugstreppad op en op zeer korte afstand van de planlocatie, de aanwezigheid van geschikt voortplantingswater én de aanwezigheid van geschikte zomer- en winterverblijfplaatsen, dient met aanvullend onderzoek aangetoond worden welke deelgebieden een relevante functie hebben voor de rugstreppad (**H4.3**). Voornamelijk deelgebieden 2 t/m 6 en deelgebied 8 en 9 hebben potentie voor de rugstreppad. Wanneer de aanwezigheid van rugstreppadden niet wordt aangetoond met aanvullend onderzoek, dient het terrein voorafgaand en tijdens de bouwwerkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden om zo spontane kolonisatie van de soort te voorkomen (**H4.3**). Dit aangezien er bij voorbelasting van het terrein aannemelijk vergraafbaar zand zal worden gebruikt waarbij de kans op spontane kolonisatie zeer groot is omdat de aanwezigheid reeds bekend is in de directe omgeving.

Tijdens het veldbezoek zijn zeer veel jonge groene en bruine kikkers waargenomen in de bosschage van deelgebied 1. Het verspreidingsgebied van de beschermde poelkikker ligt niet binnen de provincie Flevoland. Hoewel dit om algemene soorten gaat zonder beschermde status, dient tijdens werkzaamheden rekening gehouden te worden met de Algemene Zorgplicht (**H4.3**).

Figuur 3.2 Water bevattende rijsporen in deelgebied 6, welke geschikt zijn als voortplantingswater voor de rugstreppad.

Reptielen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de ringslang (NDFP 2019-2024). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

De ringslang is voornamelijk aanwezig in waterrijke plaatsen met voldoende beschutting en weinig verstoring. Als winterverblijfplaatsen worden voornamelijk hopen, compost- en bladhoppen, houtstapels en oude bomenstammen gebruikt terwijl broeihopen voornamelijk dienst doen als voortplantingsplaatsen (RAVON ringslang, 2024). Rondom de planlocatie zijn veel waarnemingen bekend van de ringslang. Ten zuiden van deelgebied 9, op circa 370 m afstand, is meermaals voortplanting aangetroffen van de ringslang (NDFP 2019-2024). Deelgebied 9 bestaat uit bomenrijk gebied met open plekken, begroeide oevers en een humusrijke onderlaag. Derhalve is het aannemelijk dat deelgebied 9 gebruikt wordt als leefgebied van de ringslang. Wanneer deelgebied 9 aangetast wordt, dient de aan- of afwezigheid van essentieel leefgebied van de ringslang met aanvullend onderzoek aangetoond te worden (**H4.3**).

Deelgebieden 6, 7 en 8 kennen allen een hoge mate aan verstoring en/of voorzien niet in genoeg beschuttingselementen. Derhalve kan de aanwezigheid van de ringslang hier uitgesloten worden.

Deelgebied 1 en de oevers van deelgebieden 2 t/m 5 kunnen dienen als leefgebied van de ringslang. Deze deelgebieden zijn direct gelegen langs de Torenavalktocht en voorzien in beschuttingselementen, zoals natuurlijke oevers en bosschages. Daarnaast bevatten de bosschages overwinteringsstructuren, zoals hopen, houtstapels en oude boomstammen. Wanneer de beschuttingselementen en/of de oevers aangetast worden, dient de functie hiervan voor de ringslang met aanvullend onderzoek aangetoond te worden (**H4.3**).

Vissen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van beschermde vissoorten niet bekend (NDFP 2019-2024).

Mogelijk leiden de beoogde werkzaamheden (tijdelijk) tot verstoringen (geluid/trillingen) in de Lage Dwarsvaart en in de Torenavalktocht, echter zijn er in de watergangen voldoende uitwijkmogelijkheden voorhanden buiten de verstoringzone. Mogelijk wordt een deel van Torenavalktocht gedempt. Derhalve dienen er bij de mogelijk beoogde dempingswerkzaamheden enkele maatregelen getroffen te worden, zie **H4.3**.

Er is ten aanzien van vissen geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: grote vos, grote weerschijnvlinder en teunisbloempijlstaart (NDFP 2019-2024).

De grote vos en grote weerschijnvlinder zijn beide gebonden aan bomen en bosrijk gebied. Waardplanten van de grote vos zijn iep, zoete kers en sommige wilgensoorten. Het leefgebied van de grote weerschijnvlinder bestaat uit oudere en vochtige bossen, waarbij voornamelijk boswilg en grauwe wilg dienen als waardplanten (Vlinderstichting grote vos en grote weerschijnvlinder, 2024). In deelgebied 1 zijn een aantal wilgen aanwezig, waarvan een deel mogelijk gekapt wordt in de beoogde ruimtelijke ingreep. Echter is er in de directe omgeving hiervan zeer veel bosgebied aanwezig met geschikte waardplanten. Gezien de grote hoeveelheid alternatieve waardplanten en het grote oppervlak aan alternatief leefgebied, worden er geen negatieve effecten verwacht ten aanzien van de grote vos en de grote weerschijnvlinder. In de overige deelgebieden zijn geen waardplanten aangetroffen van beide soorten. Derhalve kunnen negatieve effecten ten aanzien van beide soorten in deze deelgebieden uitgesloten worden.

De teunisbloempijlstaart is een pioniersoort welke voornamelijk voor komt op braakliggende en ruderaal terreinen, zoals open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen.

De ei-afzet vindt plaats op de teunisbloem, maar ook op (harig) wilgenroosje, basterdwederik en grote kattenstaart (Vlinderstichting teunisbloempijlstaart, 2024).

Tijdens het veldbezoek zijn geen waardplanten van de teunisbloempijlstaart aangetroffen op de planlocatie. In de directe omgeving langs de wateren ten zuidoosten van de planlocatie zijn wel veel harige wilgenroosjes aanwezig. Deze waardplanten worden in de beoogde ingreep niet aangetast. Gezien het ontbreken van waardplanten op de planlocatie zijn negatieve effecten ten aanzien van de teunisbloempijlstaart uitgesloten.

Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen. Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: boerenzwaluw, buizerd, blauwe reiger, huismus, torenvalk, visdief, witte kwikstaart en zwarte kraai. Binnen een straal van 100 meter van de planlocatie is vastgestelde aanwezigheid van nestlocaties van buizerd, boomvalk en havik bekend (NDFP 2019-2024).

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 5a)

Huismussen zijn sterk geassocieerd met mensen. De nestplaats is in de regel gebonden aan bebouwing. Voor zijn voedsel is de huismus sterk afhankelijk van wat de mens hem al dan niet bewust biedt. Deze voedselbron moet continu aanwezig zijn. De huismus heeft een sterke binding met mensen en komt tot broeden in of tegen gebouwen in dorpen en steden, in en bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en andere vormen van bebouwing in het landelijk gebied. Op plekken waar menselijke bebouwing wordt afgewisseld met groenvoorzieningen zijn meer huismussen dan op plekken waar geen groen aanwezig is (BIJ12 Kennisdocument Huismus, 2023).

De gierzwaluw heeft als oorspronkelijk rotsbewoner de rotsen ingeruild voor bebouwing. De soort broedt daardoor hoofdzakelijk in stedelijk gebied in donkere holtes van ventilatieschachten, spleten in muren en onder (pannen)daken (BIJ12 Kennisdocument Gierzwaluw, 2023). Doordat de soort niet direct vanuit zijn nest kan opstijgen, moet hij zich naar beneden kunnen laten vallen. Het nest dient hierdoor een vrije aanvliegroute van minimaal 1 meter breed, en minimaal 3 meter onder de nestopening te bevatten. Hierbij dienen zo min mogelijk belemmerende elementen, zoals bomen, aanwezig te zijn. Voedselvluchten kunnen op vele kilometers (tot wel 1000 km) van het nest plaatsvinden, waardoor het foerageergebied niet nader te definiëren is.

Enkel deelgebied 7 bevat bebouwing, bestaande uit 3 verplaatsbare woonblokken. Deze woonblokken zijn opgetrokken uit kunststof- en metalenwanden zonder luchtsponw en bekleed met een plat bitumen dak. De bebouwing bevat geen open dakruimte of andere wegkruipplekken welke geschikt zijn als nestlocatie voor de huismus en gierzwaluw. De huismus wordt in de directe omgeving veel waargenomen in het bebouwde gedeelte van Lelystad. In deelgebied 7 en binnen de planlocatie zijn geen waarnemingen van de huismus bekend. Aangezien huismussen foerageren op korte afstand van hun verblijfplaats en er op de planlocatie geen nestlocaties aanwezig zijn, kan essentieel foerageergebied op de planlocatie uitgesloten worden. Van aantasting van nestlocaties en functioneel leefgebied van de huismus en gierzwaluw is derhalve geen sprake.

De bebouwing in deelgebied 7 is niet toegankelijk voor uilen. Op de planlocatie zijn geen grote nesten of horsten aangetroffen. Echter is de kans aannemelijk dat nesten en horsten onopgemerkt zijn gebleven tijdens het veldbezoek, aangezien de bosschages een aanzienlijk oppervlakte hebben en alle bomen in blad staan. Omdat er meerdere waarnemingen bekend zijn van nestlocaties van buizerd, boomvalk en havik op en rondom de planlocatie, dient er in de winterperiode een bomeninspectie plaats te vinden naar de aanwezigheid van nesten (**H4.3**). Dit hoeft enkel te gebeuren wanneer bomenkap plaats vindt in deelgebieden 1, 4, 5 en 9.

In de beoogde ruimtelijke ingreep gaat veel agrarisch gebied verloren (circa 1,7 km²), wat kan dienen als foerageergebied voor verschillende uilen en roofvogelsoorten. De buizerd en torenvalk worden vaak op de planlocatie waargenomen (NDFP 2019-2024).

Ter hoogte van de Buizerdweg worden vaak uilen waargenomen, waaronder de kerkuil en ransuil. Op de planlocatie zijn ook enkele waarnemingen bekend van de havik, sperwer, wespandief en zeearend. Vooral in combinatie met nestlocaties, kunnen de agrarische percelen dienen als essentieel foerageergebied. Om de functie van de agrarische percelen in kaart te brengen, dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden (**H4.3**).

Op circa 100 m afstand van de planlocatie zijn meerdere waarnemingen bekend van de grote gele kwikstaart (NDFP 2019-2024). De grote gele kwikstaart broedt langs stromende watergangen in dichte vegetatie langs natuurlijke oevers of onder bruggen of stuwen. Voor deze soort zijn op de planlocatie geen geschikte nestlocaties of functioneel leefgebied aanwezig. In de herfst- en winterperiode komen veel grote gele kwikstaarten naar Nederland om te overwinteren. Vaak duiken zij op in atypische habitats zoals platte daken in stedelijk gebied, rioolwaterzuiveringen of nabij veevoerkulen. Alle waarnemingen van de soort zijn gedaan in de herfst- en winterperiode en gezien de planlocatie geen geschikt broedhabitat betreft mag aangenomen worden dat de waargenomen grote gele kwikstaarten overwinterende individuen betreffen, welke op den duur op eigen beweging weer wegtrekken. Daarnaast valt de planlocatie buiten het natuurlijke verspreidingsgebied (broedgebied) van de soort. Het ontstaan van negatieve effecten op de soort is derhalve uitgesloten.

De ooievaar leeft vaak in de nabijheid van de mens. Ze nestelen vaak op menselijke bouwwerken zoals daken, schoorstenen, hoogspanningsmasten of speciaal geplaatste nestpalen. Het leefgebied bestaat met name uit agrarisch gebied (weilanden en hooilanden), oeverzones en uiterwaarden. Op circa 10 m afstand ten oosten van deelgebied 8 is een nest van de ooievaar bekend (NDFP 2019-2024). Tevens zijn er binnen circa 500 m afstand van deelgebied 8 ruim 100 waarnemingen gedaan van ooievaarsnesten (NDFP 2019-2024). Uiteraard zullen dit veelal dezelfde nestlocaties betreffen. In de beoogde ingreep worden geen werkzaamheden uitgevoerd op locatie waar de nesten aanwezig zijn. De nesten blijven dus ten alle tijden behouden. Of de plangebieden essentieel foerageergebied betreffen zal blijken uit het aanvullende onderzoek naar foerageergebied van roofvogels. De ooievaar kan hierbij ook worden meegenomen als te onderzoeken soort (**H4.3**).

De boerenzwaluw is een typische boerenlandvogel. De soort foerageert boven weilanden, waterlichamen en landschapselementen, vaak in de nabijheid van vee omdat deze veel insecten aantrekken. Het nestelen gebeurt in (oude) veestallen, schuren, overkappingen en dergelijke bebouwing. Hier bouwt de boerenzwaluw zelf een halfopen nestkom van modder die hij in de directe omgeving vindt. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van de boerenzwaluw aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn er wel enkel boerenzwaluwen foeragerend waargenomen rondom de agrarische percelen. Hoewel er in de beoogde ruimtelijke ingreep veel agrarisch gebied verloren gaat, blijft er in de directe omgeving zeer veel oppervlakte water en ander geschikt foerageergebied behouden. Ook zal er in de toekomstige situatie voldoende aanbod van foerageergebied aanwezig zijn. Derhalve is er geen sprake van essentieel foerageergebied van de boerenzwaluw.

De roek is een kolonievogel die vaak in grote groepen broedt nabij graslanden, in vrijstaande, hoge groepen bomen langs snelwegen, treinsporen of kanalen (Vogelbescherming, 2024). Binnen een straal van 2 km van de planlocatie zijn geen waarnemingen bekend van de roek (NDFP 2019-2024). Daarnaast valt Flevoland niet binnen het bekende verspreidingsgebied van de roek. Derhalve zijn negatieve effecten ten aanzien van de roek uitgesloten.

Vogels - Algemene broedvogels en cat. 5b

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken, bomen en bebouwing vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Het is aannemelijk dat soorten zoals de grote bonte specht en de groene specht broeden in de bosschages op en rondom de planlocatie. Mogelijk worden er in de beoogde ruimtelijke ingreep nestlocaties weggenomen.

Echter zijn er in de directe omgeving zeer veel vergelijkbaar bosschages en bosrijke gebieden gelegen, welke als alternatieve nestlocaties kunnen dienen. Daarnaast hebben zowel de grote bonte specht als de groene specht een gunstige staat van instandhouding en nemen beide soorten in aantallen toe (Sovon, 2024).

Soorten zoals de ijsvogel en oeverzwaluw maken gebruik van steile, zandige oevers of taluds als nestlocatie (Vogelbescherming, 2024). Rondom de planlocatie zijn enkele waarnemingen bekend van nestlocaties van beide soorten (NDFF 2019-2024). Mogelijk kunnen de oevers van de Torenavalktocht (beperkt) gebruikt worden als nestlocatie voor beide soorten. Echter worden de oevers en de watergang minimaal aangetast, waardoor er voldoende alternatieve nestlocaties beschikbaar blijven. Tevens hebben beide soorten een gunstige staat van instandhouding (Sovon, 2024). De blauwe reiger broedt vaak in kolonies in bomen (Vogelbescherming, 2024). Op de planlocatie zijn geen waarnemingen bekend van nestlocaties (NDFF 2019-2024). De aantallentrend van de blauwe reiger laat over de laatste jaren een stijgende lijn zien (Sovon, 2024). Gezien de grote hoeveelheid bosschages en bosgebied wat behouden blijft, zijn er voldoende alternatieve nestlocaties voor de blauwe reiger beschikbaar. Wegens de huidige gunstige staat van instandhouding van bovengenoemde soorten, de grote hoeveelheid aan alternatieve nestlocaties in de directe omgeving en de stijgende aantallentrends, resulteert de beoogde ruimtelijke ingreep niet in negatieve effecten ten opzichte van de staat van instandhouding van deze soorten.

De spreeuw is een graslandvogel welke broedt in boomholtes, nestkasten en in gaten en kieren van gebouwen (Vogelbescherming, 2024). De huidige staat van instandhouding van de spreeuw is zeer ongunstig (Sovon, 2024). Rondom de planlocatie zijn meerdere waarnemingen bekend van nestlocaties van de spreeuw, welke voornamelijk in bebouwing zijn aangetroffen (NDFF 2019-2024). Mogelijk broeden er ook spreeuwen in de bosschages op de planlocatie. Echter zijn er tijdens het veldbezoek geen spreeuwen waargenomen op de planlocatie. Hoewel er mogelijk enkele spreeuwen broeden in de bomen op de planlocatie, kan vanwege het ontbreken van waarnemingen van nestlocaties en zichtwaarnemingen tijdens het veldbezoek aangenomen worden dat de planlocatie geen essentieel onderdeel van het leefgebied van een grote spreeuwenpopulatie vervult. Derhalve resulteert de beoogde ruimtelijke ingreep niet in negatieve effecten ten opzichte van de staat van instandhouding van de spreeuw.

Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de kap- en sloopwerkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Exoten

Er geldt een Europees verbod op bezit, handel, kweek, transport en import van schadelijke exotische planten en dieren onder de Unielijst. Rondom de planlocatie is gedurende het veldbezoek reuzen berenklaau waargenomen. Tevens zijn er rondom de planlocatie waarnemingen bekend van de muskusrat en smalle waterpest (NDFF 2019-2024).

3.2 Specifieke zorgplicht Soorten

Binnen een straal van 100 m zijn waarnemingen bekend van de volgende Vrl art. 4.2 en bijlage 1-soorten, Rode Lijst-soorten, Hrl bijlage II, IV en V soorten en nationaal beschermde soorten: haas, konijn, wezel, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenwaluw, bontbekplevier, boomvalk, fuut, gele kwikstaart, goudplevier, graspieper, grote lijster, grote zilverreiger, huismus, huiswaluw, keep, kerkuil, kievit, kneu, koekoek, kramsvogel, meerkoet, nachtegaal, oeverloper, ooievaar, ransuil, rietzanger, ringmus, slobbeend, smient, spotvogel, torenvalk, veldleeuwerik, visdief, watersnip, wielewaal, wintertaling, ringslang, rugstreeppad, bruin blauwtje, grote vos, beemdkroon (NDFP 2019-2024). Voor de volgende soorten geldt dat deze nog niet in de soortenbescherming (H3.1) beoordeeld zijn: haas, konijn, blauwborst, blauwe kiekendief, bontbekplevier, fuut, goudplevier, graspieper, grote lijster, grote zilverreiger, keep, kievit, kneu, koekoek, kramsvogel, meerkoet, nachtegaal, oeverloper, rietzanger, ringmus, slobbeend, smient, spotvogel, veldleeuwerik, visdief, watersnip, wielewaal, wintertaling, bruin blauwtje en beemdkroon.

Voor alle activiteiten die uitgevoerd worden en mogelijk negatieve gevolgen kunnen hebben, moeten deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden.

Het leefgebied van de haas bestaat uit gras- en akkerlanden, open bos, heide en kwelders. Hazen eten voornamelijk grassen, kruiden en akkerbouwproducten zoals graan, maïs en klaver (Zoogdierverseniging, 2024). Aangezien de planlocatie voor een groot deel uit akkerland en bosschages bestaat en er meerdere waarnemingen van hazen bekend zijn op de planlocatie (NDFP 2019-2024), is het aannemelijk dat de planlocatie gebruikt wordt als leefgebied. Gezien de omvang van ontwikkeling kan niet worden uitgesloten dat de beoogde ruimtelijke ingreep resulteert in negatieve effecten ten opzichte van de staat van instandhouding van hazen. Derhalve dienen deze effecten inzichtelijk gemaakt te worden met aanvullend onderzoek (**H4.3**).

Het konijn komt voornamelijk voor in halfopen landschappen zoals perken, tuinen, duinen en bosranden waar zandige bodems aanwezig zijn. Ze eten eiwitrijke en lichtverteerbare plantendelen, zoals scheuten en wortels van grassen en kruiden (Zoogdierverseniging, 2024). De planlocatie bestaat voornamelijk uit open akkerland, met aan de randen bosschages. Hoewel er enkele waarnemingen van het konijn bekend zijn op de planlocatie (NDFP 2019-2024), kan essentieel leefgebied van het konijn uitgesloten worden. Er zijn tijdens het veldbezoek geen holen of sporen, zoals keutels, aangetroffen op of rondom de planlocatie. Daarnaast ontbreekt geschikt biotoop in de vorm van halfopen landschappen met voldoende gras- en kruidachtige velden. De beoogde ruimtelijke ingreep resulteert niet in negatieve effecten ten opzichte van de staat van instandhouding van het konijn.

De bontbekplevier, goudplevier, graspieper, keep, kievit, kneu, kramsvogel en veldleeuwerik zijn vogels die voornamelijk voorkomen op en rondom akkerlanden. De meeste van deze soorten zijn enkel in de winter in Nederland te vinden op akkerlanden, vanwege het hogere voedselaanbod. De kievit en veldleeuwerik maken het hele jaar door gebruik van akkerlanden en broeden hier tevens ook (Vogelbescherming, 2024). Daarnaast broedt de bontbekplevier in Flevoland, in tegenstelling tot andere provincies, ook op de kale akkers (Vogelbescherming, 2024). Voor alle drie de soorten geldt dat de huidige staat van instandhouding zeer ongunstig is. Daarnaast nemen alle drie de soorten in aantallen af als broedvogel in Flevoland. Gezien het grote oppervlakte aan potentieel broedgebied van de bontbekplevier, kievit en veldleeuwerik wat mogelijk verdwijnt, kan niet worden uitgesloten dat de beoogde ruimtelijke ingreep resulteert in negatieve effecten ten opzichte van de huidige staat van instandhouding van deze soorten. Derhalve dient met aanvullend onderzoek inzichtelijk gemaakt te worden welke functie de akkers op de planlocatie vervullen voor de bontbekplevier, de kievit en de veldleeuwerik (**H4.3**).

De blauwborst, fuut, grote zilverreiger, meerkoet, oeverloper, rietzanger, slobbeend, smient, visdief, watersnip en wintertaling zijn allen soorten welke voorkomen in of rondom het water (Vogelbescherming, 2024). De meeste van bovengenoemde soorten broeden voornamelijk in de Oostvaardersplassen, ten zuiden van de planlocatie.

Gezien er weinig tot geen oppervlaktewater wordt aangetast in de beoogde ruimtelijke ingreep en er juist meer groenblauwe structuren gerealiseerd zullen worden, resulteert de beoogde ruimtelijke ingreep niet in negatieve effecten ten opzichte van de huidige staat van instandhouding van deze soorten, mits er buiten het broedseizoen wordt gewerkt. Als er in het broedseizoen wordt gewerkt dient voor aanvang van de werkzaamheden het deelgebied te worden vrijgegeven door een deskundig ecooloog. Indien er broedgevallen aanwezig zijn worden werkzaamheden uitgesteld tot de jongen het nest hebben verlaten.

De grote lijster, koekoek, nachtegaal, spotvogel en wielewaal zijn soorten die voornamelijk voorkomen bij struwelen en bosrijke gebieden (Vogelbescherming, 2024). Dit zijn tevens soorten die grotendeels broeden in de Oostvaardersplassen. Mogelijk broeden enkele van deze soorten ook op de planlocatie, echter zal dit verwaarloosbaar zijn vergeleken met de broedpopulaties in de Oostvaardersplassen. Derhalve is het uitgesloten dat de beoogde ruimtelijke ingreep resulteert in negatieve effecten ten opzichte van de huidige staat van instandhouding van deze soorten, mits er buiten het broedseizoen wordt gewerkt. Als er in het broedseizoen wordt gewerkt dient voor aanvang van de werkzaamheden het deelgebied te worden vrijgegeven door een deskundig ecooloog. Indien er broedgevallen aanwezig zijn worden werkzaamheden uitgesteld tot de jongen het nest hebben verlaten.

De blauwe kiekendief wordt behandeld in H3.3.

Het bruin blauwtje komt voornamelijk voor in droge, zandige, open, kruidenrijke en schrale (kalk)graslanden, zoals in duinen, op duiken en in wegbermen. Waardplanten van de soort zijn diverse soorten ooievaarsbek, (gewone) reigersbek en verschillende soorten zonneroosje (Vlinderstichting bruin blauwtje, 2024). De planlocatie bestaat voornamelijk uit intensief bewerkte akkerlanden met aan de randen bosschages, wat niet overeen komt met het voorkeurshabitat van het bruin blauwtje. Tevens zijn er tijdens het veldbezoek op en rondom de planlocatie geen waardplanten van de soort aangetroffen. Wegens het ontbreken van voorkeurshabitat en waardplanten op de planlocatie, kunnen negatieve effecten ten opzichte van de staat van instandhouding van het bruin blauwtje uitgesloten worden.

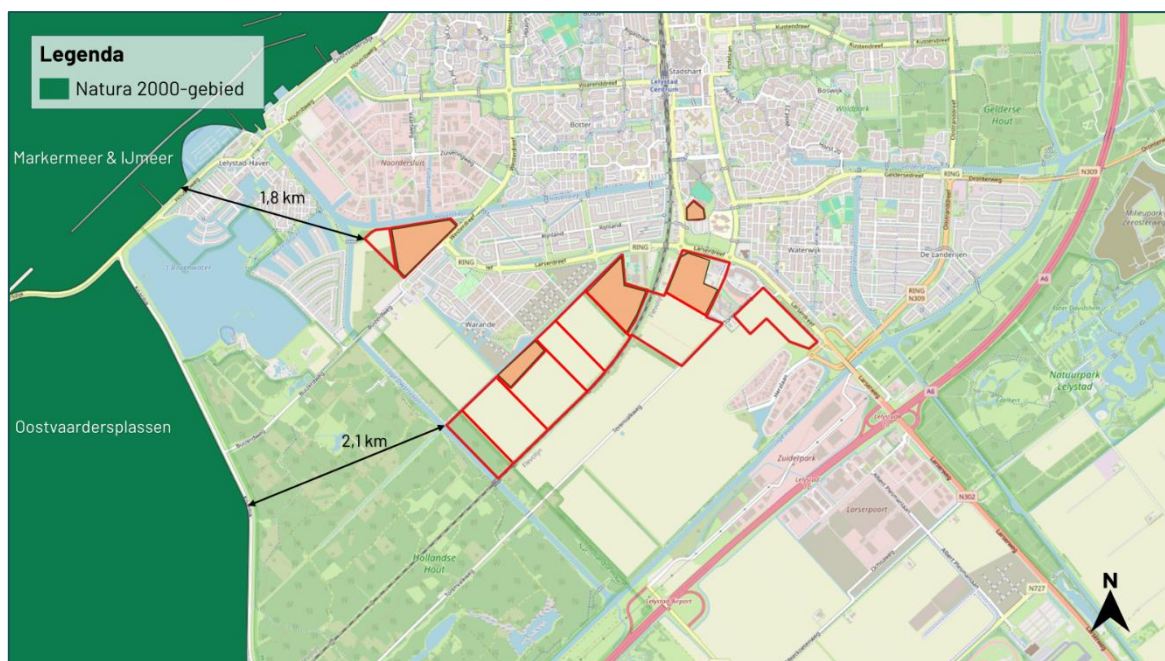
Beemdkroon groeit voornamelijk op zonnige en grazige plaatsen met kalkrijke bodems, zoals op dijken en in bermen (Flora van Nederland beemdkroon, 2024). De planlocatie bestaat voornamelijk uit akkerland met bosschages, waarbij kalkrijke dijken en bermen ontbreken. Er zijn enkele waarnemingen gedaan van beemdkroon langs wegen rondom de planlocatie (NDFP 2019-2024). Echter worden deze bermen niet aangetast in de beoogde ruimtelijke ingreep. Derhalve resulteert de ontwikkeling niet in negatieve effecten ten opzichte van de staat van instandhouding van deze soort.

Bij het realiseren van ZuiderC is in het voorlopige ontwerp veel rekening gehouden met groenblauwe structuren. Gezien het ontwerp nog niet vast staat kan er wat betreft de groene inrichting van het gebied nog veel behaald worden. De beoogde ingreep en het voorlopige ontwerp wijzen erop dat er meer natuurlijk water en meer groen wordt gerealiseerd. Op dit moment bestaat de planlocatie voornamelijk uit agrarische percelen met rechte sloten. Door in het uiteindelijke ontwerp rekening te houden met de aanwezigheid van rode lijst soorten en hier het ontwerp/inrichtingsplan op aan te passen kan de ecologische waarde van de omgeving worden bevorderd ten opzichte van de huidige situatie.

3.3 Gebiedsbescherming

Natura 2000

De planlocatie maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Op een afstand van respectievelijk circa 1,8 km en 2,1 km liggen de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden 'Markermeer & IJmeer' en 'Oostvaardersplassen' (figuur 3.4).

Figuur 3.4 De planlocatie ligt op een afstand van respectievelijk circa 1,8 km en 2,1 km tot de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden 'Markermeer & IJmeer' en 'Oostvaardersplassen' (bron: nationaal Georegister PDOK).

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft de realisatie van nieuwbouwwoningen. Ondanks dat deze buiten een Natura 2000-gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is om te resulteren in negatieve effecten. Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden. Ten opzichte van de huidige situatie leidt de beoogde ruimtelijke ingreep in de gebruiksfase tot een toename in het aantal verkeersbewegingen. De nieuwbouw zal zonder gasaansluiting in de gebruiksfase geen stikstofuitstoot hebben.

Gedurende de aanlegfase kan er een tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en bijbehorende verkeersbewegingen. Per 2 november 2022 geldt dat de algemene bouwvrijstelling onbruikbaar is en dat activiteiten van de bouwsector onderdeel moeten zijn van de beoordeling.

Gezien de geringe afstand (1,8 km en 2,1 km) tussen het plangebied en de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden 'Markermeer & IJmeer' en 'Oostvaardersplassen' en de omvang van de beoogde ruimtelijke ingreep, wordt geadviseerd om een stikstofonderzoek met de AERIUS Calculator uit te voeren.

De bruine en blauwe kiekendief zijn aangewezen als doelsoorten van het Natura 2000-gebied 'Oostvaardersplassen'. De instandhoudingsdoelstellingen voor de bruine kiekendief is vastgesteld op 40 broedparen en wordt momenteel ruim gehaald. Tijdens de meest recente Sovon telling in 2023 zijn er 49 broedparen van de bruine kiekendief vastgesteld (Sovon bruine kiekendief, 2024). Momenteel zijn er geen broedparen van de blauwe kiekendief bekend, terwijl de instandhoudingsdoelstelling voor dit Natura 2000-gebied op 4 broedparen is vastgesteld.

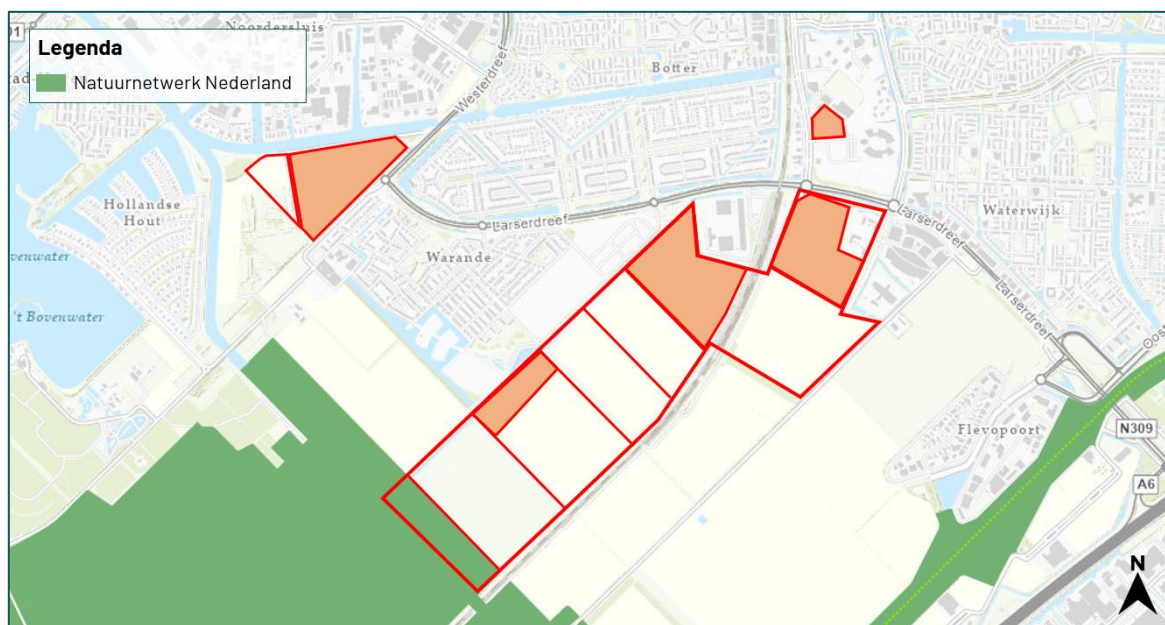
Aangezien de provincie Flevoland aan de lat staat om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen, mogen er geen plannen of projecten worden goedgekeurd die het behalen van deze doelstellingen (verder) in gevaar brengen. Hierdoor mag er geen leef- en/of foerageergebied van blauwe kiekendief aangetast worden. Daarnaast is de blauwe kiekendief in het verleden meermaals onder het vergrootglas gehouden door natuurorganisaties, de Raad van State en media. In eerste instantie bleek er onterecht een vergunning te zijn verleend voor de ontwikkeling van bestemmingsplan Warande, 1^e deelgebied fase 1, gezien deze ontwikkeling resulteerde in negatieve effecten ten opzichte van de instandhoudingsdoelstellingen voor de blauwe kiekendief in het Natura 2000-gebied 'Oostvaardersplassen' (Vogelbescherming, 2019). Uiteindelijk is er door de Raad van State besloten dat er vanaf 2020 12,93 ha ingericht moest worden als optimaal kiekendievenfoerageergebied, zodat de ontwikkeling niet zou resulteren in negatieve effecten ten opzichte van de instandhoudingsdoelstellingen (Provincie Flevoland vergunning kenmerk '2297845', 4 december 2019).

De agrarische percelen op de planlocatie kunnen als essentieel foerageergebied dienen. Derhalve moet als eerste stap een ecologische voortoets worden uitgevoerd om de effecten van de beoogde ruimtelijke ingreep op de instandhoudingsdoelstellingen van de blauwe kiekendief in de Oostvaardersplassen aan te tonen (zie **H4.3**).

Naast de blauwe en bruine kiekendief zijn er nog meer doelsoorten aangewezen van het Natura 2000-gebied 'Oostvaardersplassen'. Echter geldt dat het leefgebied van deze soorten bijna volledig binnen het Natura 2000-gebied aanwezig is en er op de planlocatie, buiten het Natura 2000-gebied, geen essentiële onderdelen van de leefomgeving aanwezig zijn.

Provinciaal aangewezen gebieden

De planlocatie maakt deel uit van een beschermd gebied betreffende het Natuurnetwerk Nederland (deelgebied 1). Aangezien de bosschage hier mogelijk (deels) gekapt wordt ten behoeve van de realisatie van nieuwbouwwoningen, is er sprake van een bestemmingsplanwijziging waarbij de activiteiten niet volledig passen binnen de geldende bestemming. Derhalve is toetsing aan het provinciaal beleid benodigd (**H4.3**).

Figuur 3.5 Deelgebied 1 van de planlocatie ligt in het Natuurnetwerk Nederland (bron: kaartportaal-flevoland.hub.arcgis.com).

3.4 Houtopstanden

Houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn kapwerkzaamheden voorzien aan (i) zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer of (ii) een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Hierbij gaat het om de bosschage in deelgebied 1, 4 en 5. De bosschages in deelgebied 4 en 5 zijn gelegen binnen de bebouwde kom en vallen derhalve onder één van de uitzonderingen (Bal art. 11.111 lid 2), waardoor een meld- en herplantplicht op dezelfde grond bij bevoegd gezag of verplichting om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken niet noodzakelijk is.

De kapwerkzaamheden in deelgebied 1 vallen echter niet onder één van de uitzonderingen.

Derhalve hebben de kapwerkzaamheden hier nadelige gevolgen voor de oogmerken voor regels voor deze activiteit en is een meld- en herplantplicht op dezelfde grond bij bevoegd gezag of verplichting om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken noodzakelijk.

Algemene Plaatselijke Verordening

Naast het landelijk en provinciaal beleid waar deze beoordeling op wordt getoetst hebben gemeenten echter vaak een eigen beleid omtrent het kappen dan wel vellen van bomen en struiken. Dit is vaak opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

4 Conclusie en vervolg

4.1 Conclusie

De uit te voeren vervolgstappen omtrent gebiedsbescherming (ecologische voortoets t.a.v. de blauwe kiekendief) en soortbescherming (aanvullende soortonderzoeken) zullen bepalen of er bij de realisatie van nieuwbouwwoningen aan de Larserdreef e.o. te Lelystad wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van de Omgevingswet onderdeel natuur.

4.2 Effecten

De beoogde ruimtelijke ingreep leidt tot overtreding van verbodsbepalingen omtrent soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden. Er dienen enkele algemene maatregelen worden getroffen ten aanzien van de algemene zorgplicht, foeragerende vleermuizen en algemene broedvogels. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient met aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de te kappen bomen en/of de percelen op de planlocatie relevante functies hebben voor bever, boommarter, otter, vleermuizen, rugstreepdier, torenvalk, roofvogels en uilen. Indien er sprake is van overtreding van verbodsbepalingen kan bevoegd gezag onder voorwaarden een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verlenen. De voorwaarden betreffen: er is geen andere bevredigende oplossing, er is sprake van een wettelijk belang en er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (een robuust en ruim maatregelenpakket van tijdelijke en permanente voorzieningen wordt hiertoe voorgesteld en uitgevoerd). Gezien er voor vele soorten en/of soortgroepen aanvullend onderzoek moet plaatsvinden, en de complexiteit van eventuele compenserende maatregelen kan niet op voorhand aangenomen worden dat een eventueel benodigde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verkregen kan worden. Pas na de (aanvullende) onderzoeken kan uitspraak gedaan worden of er wel of niet voldaan wordt aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Om negatieve effecten omtrent gebiedsbescherming uit te sluiten, dient vooraf een stikstofonderzoek door middel van de AERIUS Calculator uitgevoerd te worden. Ook dient er een ecologische voortoets te worden uitgevoerd ten aanzien van Natura 2000-gebied de Oostvaardersplassen. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van zoogdieren en algemene broedvogels. Voor deze soorten dienen maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen. Ten aanzien van deelgebied 2 en het werken in het Natuurnetwerk Nederland dient vooraf een 'Nee, tenzij-' toets te worden uitgevoerd. Ook is er sprake van een bestemmingsplanwijziging.

4.3 Vervolgstappen en maatregelen

Vervolgstappen

Bomenkap of aantasting van bosschages in deelgebieden 1, 4, 5 en 9:

- Wanneer er bomenkap plaatsvindt in deelgebieden 1, 4, 5 en/of 9, dient er op voorhand een bomeninspectie plaats te vinden in de winterperiode, wanneer er geen blad aan de bomen aanwezig is. Hierbij dienen grote **nesten** c.q. **horsten** in kaart gebracht te worden en moet vast gesteld worden of en waar **boomholtes** of andere **potentiële** (vleermuis)**verblijfplaatsen** aanwezig zijn. Na het in kaart brengen van nesten, horsten en boomholtes dient op basis van de resultaten aanvullend onderzoek plaats te vinden naar de desbetreffende potentieel aanwezige nest-, rust- of verblijfplaatsen.
- Wanneer bomenkap plaatsvindt in deelgebieden 1, 4 en 5 en/of de Torenavalktocht (deels) gedempt wordt, dienen de bosschages onderzocht te worden op burchten van de **bever** en vaste rust- en verblijfplaatsen van de **otter**. Tevens dient onderzocht te worden of de Torenavalktocht als essentiële migratieroute functioneert.
- Wanneer de bosschages in deelgebieden 1, 4 of 5 worden aangetast dient aanvullend onderzoek plaats te vinden naar vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentieel leefgebied van de **boommarter**. Het onderzoek dient gedurende 8 weken plaats te vinden in de (actieve) periode van marterachtigen, namelijk van juni t/m half november.
- Wanneer de lijnvormige bosschages in deelgebieden 4 en 5 gekapt worden en/of de Torenavalktocht (deels) gedempt wordt, dient aanvullend onderzoek naar mogelijke **vliegroutes** van **vleermuizen** uitgevoerd te worden om vast te stellen of het kappen van de bosschages en/of het deels dempen van de Torenavalktocht resulteert in het wegnemen van essentiële vliegroutes. Dit kan worden uitgevoerd door middel van twee veldbezoeken in de periode 15 april t/m 30 september.
- Wanneer bomenkap plaatsvindt in deelgebied 1 is toetsing aan het **provinciaal beleid** benodigd en is meld- en herplantplicht bij bevoegd gezag of verplichting om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken noodzakelijk. Deze bosschage maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland en is een **beschermde houtopstand**.

Aantasting van (agrarische) percelen in deelgebieden 2, 3, 4, 5, 6, 8 en 9:

- Wanneer deelgebieden 2, 3, 4, 5, 6, 8 en/of 9 aangetast worden, dient aanvullend onderzoek naar **rugstreeppad** plaats te vinden. Dit kan worden gedaan middels een veldonderzoek van meerdere veldbezoeken in de actieve periode (15 april t/m 1 augustus), conform soorteninventarisatieprotocol (NGB 2023). Voorafgaand aan het aanvullend onderzoek dient opnieuw een potentie inschatting gemaakt te worden op basis van op dat moment beschikbare geschikte voortplantingsplaatsen.
- Wanneer deelgebied 1 en/of 9, of de oevers, bosschages en andere beschuttingselementen in deelgebieden 2 t/m 5 aangetast worden, dient aanvullend onderzoek naar de **ring slang** uitgevoerd te worden. Dit kan middels meerdere veldbezoeken in zowel de zomer- als winterperiode, conform het soorteninventarisatieprotocol (NGB 2023).
- Wanneer deelgebieden 2, 3, 4, 5, 6, 8 en/of 9 aangetast worden, dient aanvullend onderzoek naar **essentieel leef- en foerageergebied van uilen en roofvogelsoorten** uitgevoerd te worden. Hierbij wordt ook **ooievaar, bontbekplevier, Kievit, veldleeuwerik en haas** meegenomen. Dit kan middels minimaal vier veldbezoeken verspreid over de periode maart-(half) augustus. Omdat het gebruik per jaargetijde kan verschillen verdient het echter de aanbeveling om jaarrond meerdere veldbezoeken uit te voeren. Voor uilen en haas dient het onderzoek 's nachts uitgevoerd te worden m.b.v. een warmtebeeldcamera.
- Natura 2000-gebied de Oostvaardersplassen heeft de **blauwe kiekendief** als een van de doelsoort. De doelstelling van 4 broedparen wordt momenteel niet behaald. Door de beoogde ingreep gaat er mogelijk **essentieel foerageergebied** verloren voor de blauwe kiekendief.

Er dient een ecologische voortoets te worden uitgevoerd om de effecten van de beoogde ruimtelijke ingreep op instandhoudingsdoelstellingen van de blauwe kiekendief in de Oostvaardersplassen aan te tonen.

Overige vervolgstappen:

- Wanneer structuurrijke onderdelen in deelgebieden 1, 2, 3, 4, 5, 6 en/of 9 worden aangetast dient aanvullend onderzoek naar **(kleine) marterachtigen** uitgevoerd te worden (bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter). Ook kan er op voorhand een ontheffing aangevraagd worden, onder andere op basis van het oppervlakte aan leefgebied wat verloren gaat (Flevoland, 2024).
- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient rekenkundig inzichtelijk te worden gemaakt of er sprake is van een verhoging van **stikstofdepositie** binnen stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van Natura 2000-gebieden. Dit kan door een stikstofonderzoek uit te voeren middels de AERIUS Calculator.

Algemene zorgplicht

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Eventueel aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) voorafgaand aan de werkzaamheden gefaseerd verwijderen. Dit om grondgebonden dieren de kans te bieden zelfstandig de planlocatie te verlaten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- Mogelijke overwinteringslocaties van algemene amfibieën (vorstvrije structuren als stenenstapels, houtwallen, dichte struwelen etc.) dienen verwijderd of ongeschikt gemaakt te worden buiten de overwinteringsperiode oktober – april.
- De beoogde dempwerkzaamheden leiden niet tot aantasting van functioneel leefgebied van beschermde vissoorten. Tijdens de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de Algemene zorgplicht. De dempwerkzaamheden dienen in één werkrichting worden uitgevoerd om aanwezige vissen voldoende uitwijkmogelijkheden te bieden.
- De kap- en sloopwerkzaamheden opstarten of uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. Als deze afwezig zijn wordt de locatie vrijgegeven en kunnen de werkzaamheden opgestart worden.

Specifieke zorgplicht

- Wanneer de aanwezigheid van rugstreeppad met aanvullend onderzoek niet wordt aangetoond, dient het terrein gedurende de ontwikkeling ongeschikt gehouden te worden (bijv. aanbrengen puinbed, voorkomen ontstaan puinhopen, egaliseren terrein e.d.) en/of ontoegankelijk gemaakt te worden voor de soort gedurende de bouwwerkzaamheden. Het ontoegankelijk maken dient bij voorkeur voor de migratie- en voortplantingsperiode plaats te vinden.

Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond. Wanneer de aanwezigheid van rugstreeppadden niet wordt aangetoond met aanvullend onderzoek, dient het terrein voorafgaand en tijdens de bouwwerkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden om zo spontane kolonisatie van de soort te voorkomen. Dit aangezien er bij voorbelasting van het terrein aannemelijk vergraafbaar zand zal worden gebruikt waarbij de kans op spontane kolonisatie zeer groot is omdat de aanwezigheid reeds bekend is in de directe omgeving. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen. Zie voor meer instructies bijlage 4.

- In de ontwerpfase wordt rekening gehouden met de resultaten van het voorliggende rapport. Gezien er momenteel enkel een mastervisie is wordt geadviseerd een inrichtings- en ontwerpplan op te stellen in samenwerking met een deskundig ecooloog, waarbij rekening wordt gehouden met (beschermde) in het wild levende planten en dieren. In de voorlopige ontwerpfase is al veel rekening gehouden met water en groen.

Het oppervlakte aan water en groen wordt in de nieuwe situatie groter. Door een goed doordacht beplantingsplan kan de biodiversiteit op de planlocatie en in de directe omgeving worden bevorderd. Hiermee kan mogelijk ook het uit te voeren aanvullende onderzoek worden beperkt wanneer bepaalde werkzaamheden niet, op een andere wijze, of locatie worden uitgevoerd.

Bronvermelding

Honingh, E., 2023. Quickscan Wet natuurbescherming ZuiderC deelgebieden 1-4.

Provincie Flevoland, 2019. Wet natuurbescherming: vergunning voor de ontwikkeling van bestemmingsplan Warande, 1^e deelgebied fase 1 in Lelystad. Opgehaald van flevoland.nl.

Provincie Flevoland, 2021. Toelichting beleid kleine marterachtigen. Opgehaald van flevoland.nl

Reinhold J. & Borsch P., 2022, De bever, water- en meervleermuis nabij de nieuwe wijk De Nooten Lelystad, Landschapsbeheer Flevoland, Lelystad.

Vogelbescherming, 2019. Bouw woonwijk bij Lelystad illegaal. Opgehaald van Vogelbescherming.nl.

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017-2024)

Kennisdocument Bever (*Castor fiber*)(2017)

Kennisdocument Buizerd (*Buteo buteo*)(2017)

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)(2024)

Kennisdocument Gierzwaluw (*Apus apus*)(2023)

Kennisdocument Huismus (*Passer domesticus*)(2023)

Kennisdocument Kamsalamander (*Triturus cristatus*)(2017)

Kennisdocument Kleine marterachtigen (Bunzing – Hermelijn – Wezel)(2024)

Kennisdocument Rugstreepad (*Epidalea calamita*)(2017)

Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)(2017)

Geraadpleegde websites

atlas.bij12.nl

bij12.nl

kaartportaal-flevoland.hub.arcgis.com

nationaalgeoregister.nl

ndff.nl

ravon.nl

sovon.nl

verspreidingsatlas.nl

vleermuisprotocol.nl

vlinderstichting.nl

[Vogelbescherming.nl](https://vogelbescherming.nl)

wilde-planten.nl

[Zoogdiervereniging.nl](https://zoogdiervereniging.nl)

Bijlage 1	Fotografische impressie
Bijlage 2	Potentiekaarten
Bijlage 3	Juridisch kader
Bijlage 4	Vervolgstappen soortenbescherming
Bijlage 5	Ecologie rugstreepad

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 Deelgebied 2, gezien vanaf de zuidoost hoek van het deelgebied.

Figuur 2 Eén van de takkenhopen in deelgebied 1, welke gebruikt kunnen worden als verblijfplaats door verschillende soortgroepen.

Figuur 3 De bosschage in deelgebied 5, welke mogelijk gekapt wordt in de beoogde ruimtelijke ingreep.

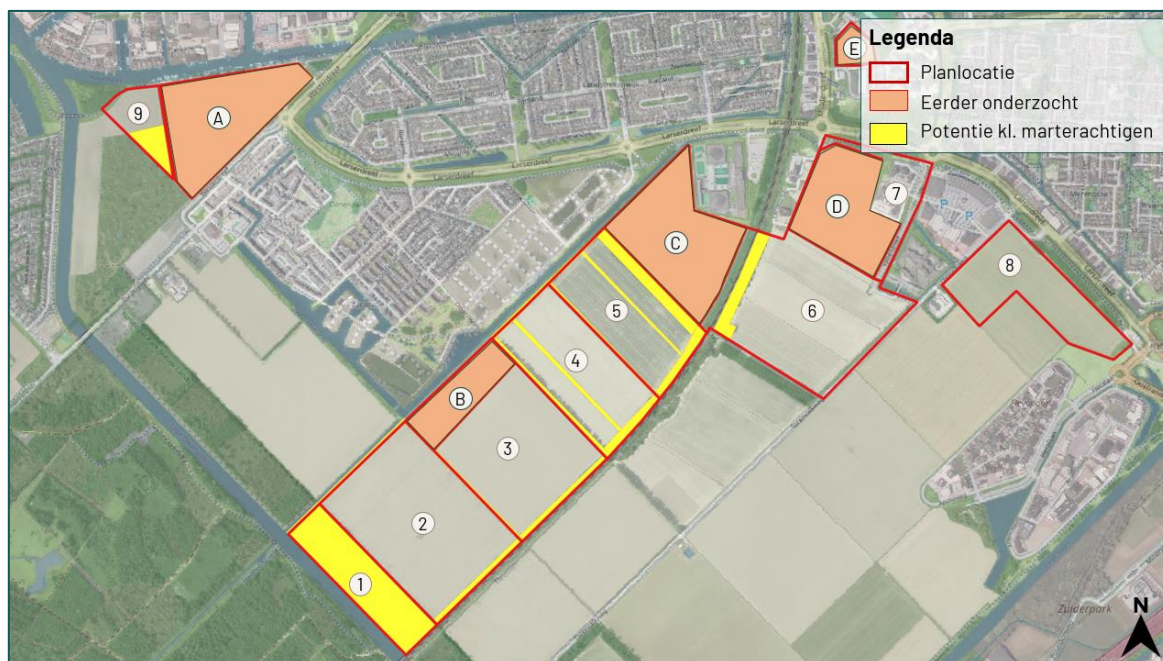

Figuur 4 Eén van de kleine afwateringsloten in deelgebied 5, welke mogelijk gedempt wordt in de beoogde ruimtelijke ingreep.

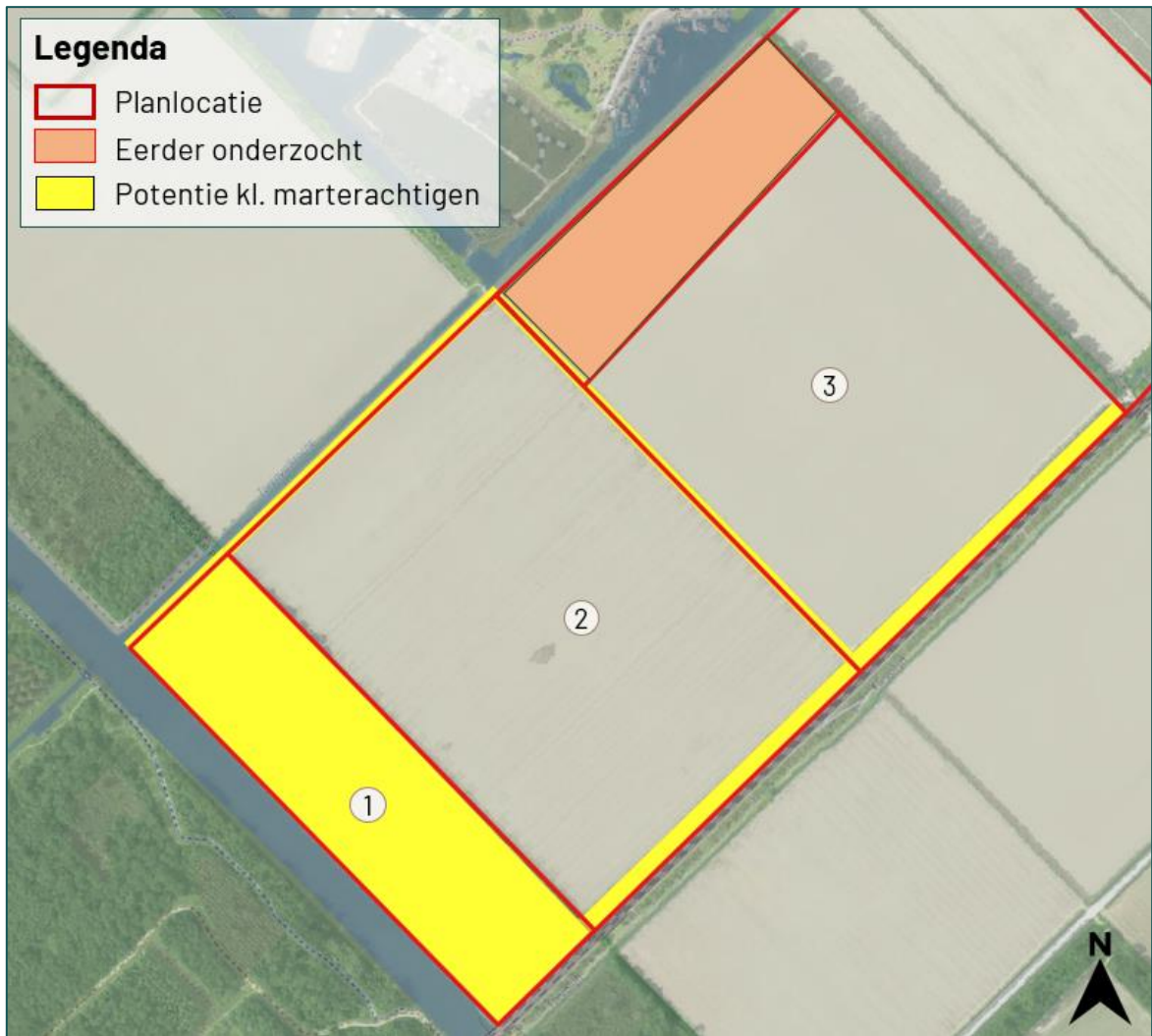
Bijlage 2 Potentiekaarten

In deze bijlage worden van de planlocatie de potentieel essentiële onderdelen per soort of soortgroep weergegeven in overzichtskaarten. Wanneer meer detail benodigd is om de potentieel essentiële onderdelen duidelijk weer te geven zijn er tevens detailkaarten toegevoegd.

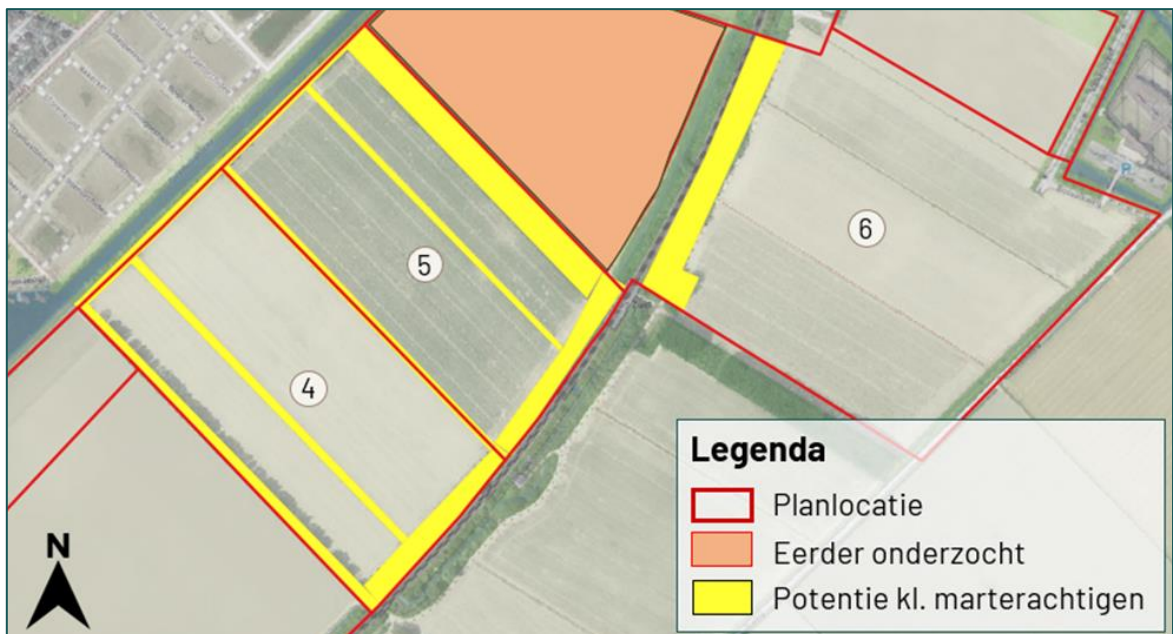
Kleine marterachtigen

Figuur 1 Overzichtskartaal van potentieel essentiële onderdelen van het leefgebied van kleine marterachtigen (steenmarter, wezel, hermelijn en bunzing).

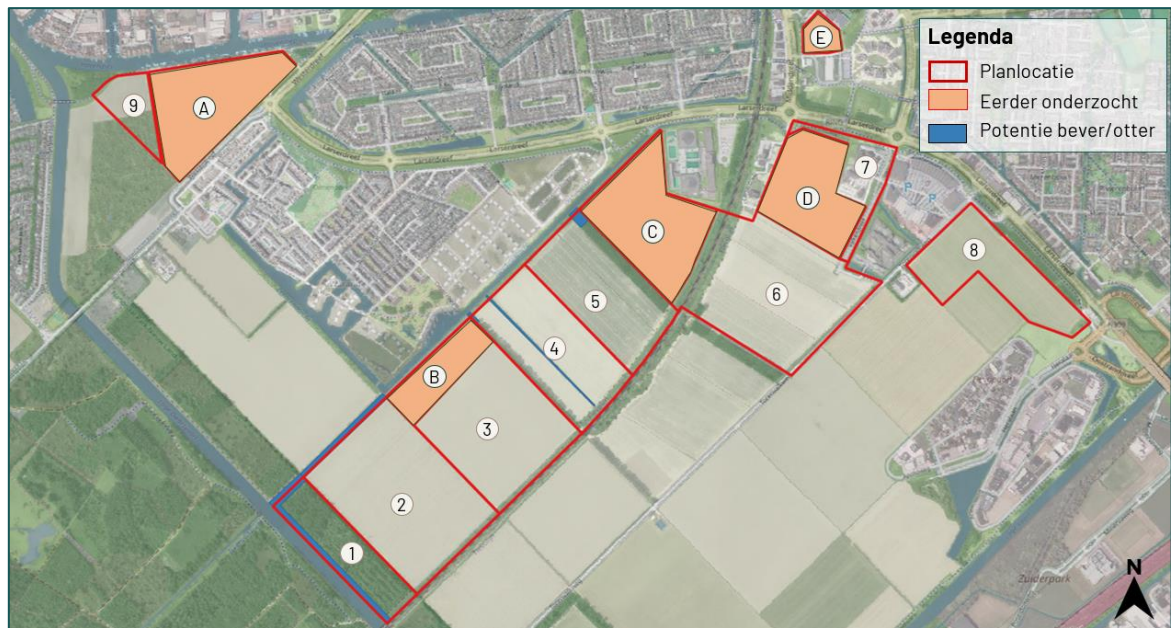

Figuur 2 Detailkaart van potentiële onderdelen van het leefgebied van kleine marterachtigen, voor deelgebied 1 t/m 3.

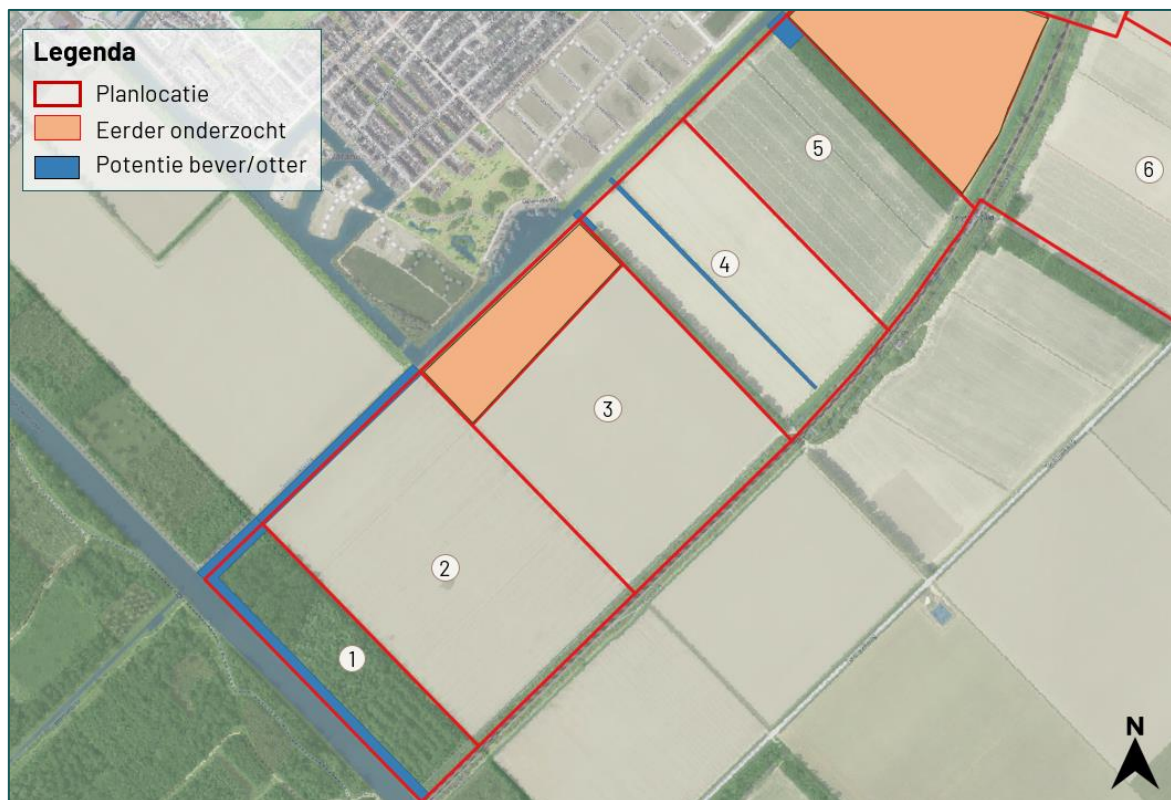

Figuur 3 Detailkaart van potentiële onderdelen van het leefgebied van kleine marterachtigen, voor deelgebied 4 t/m 6.

Bever en otter

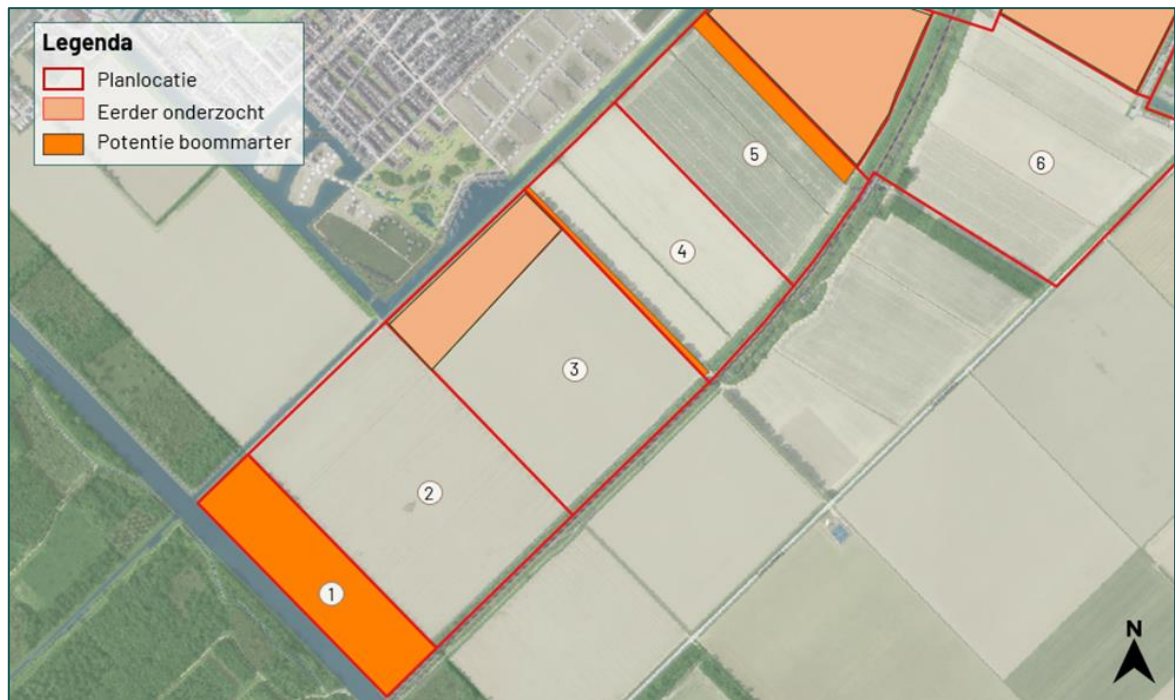

Figuur 4 Overzichtskartaal van potentieel essentiële onderdelen van het leefgebied van bever en otter.

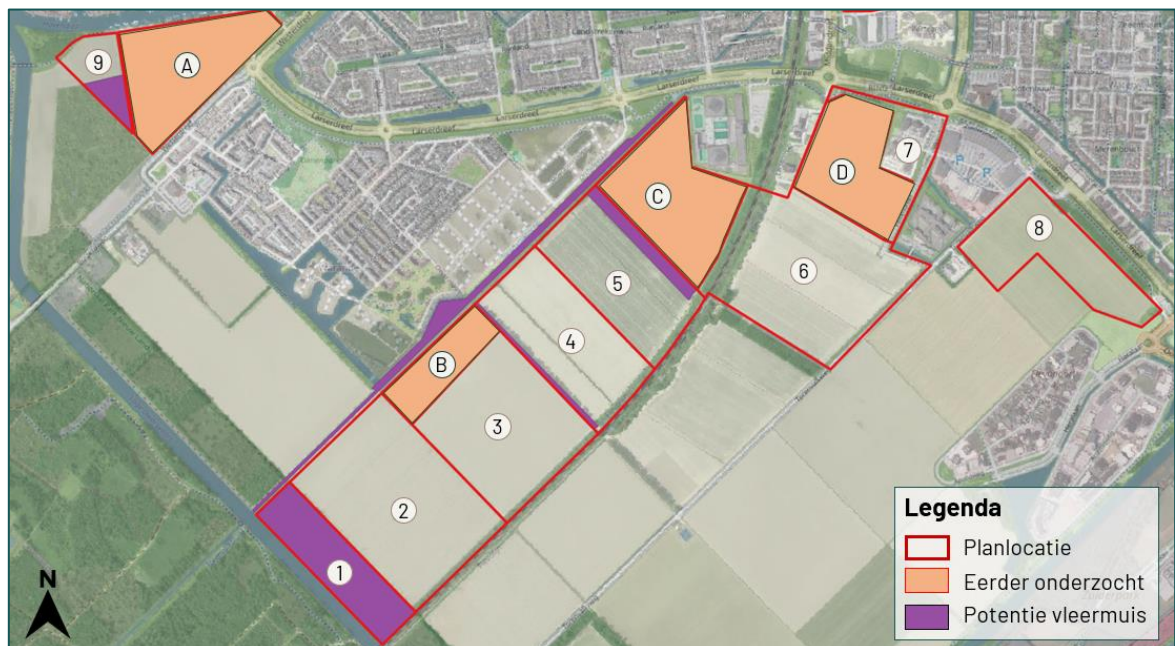
Figuur 5 Detailkartaal van potentieel essentiële onderdelen van het leefgebied van bever en otter.

Boommarter

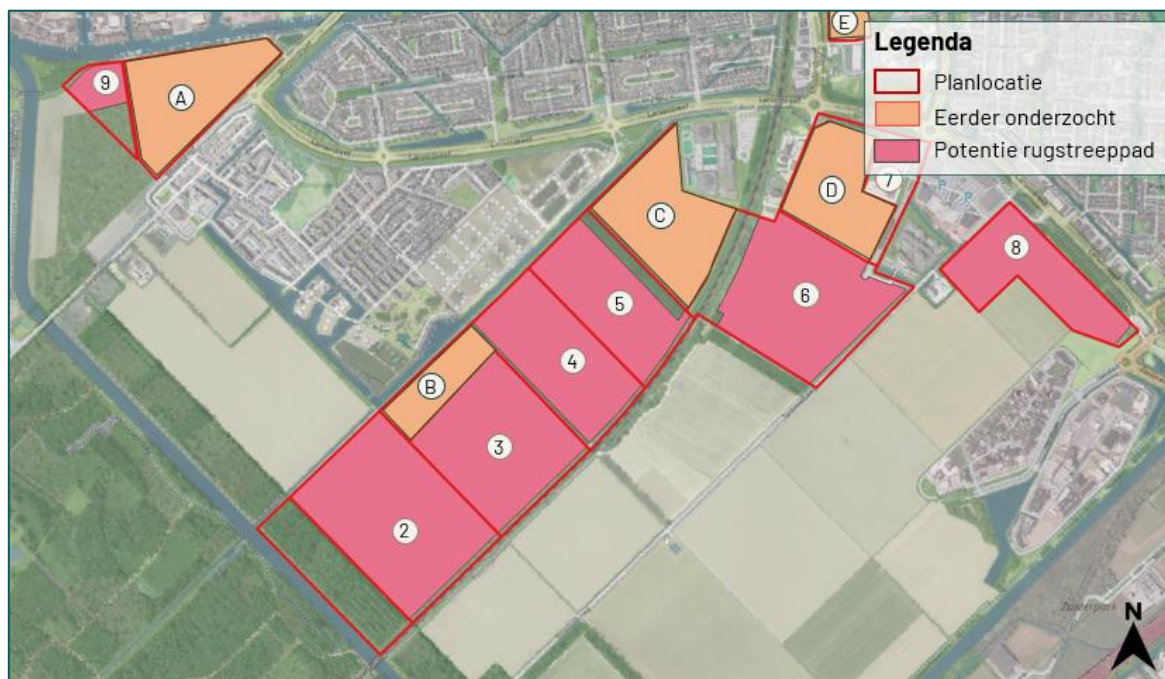
Figuur 6 Overzichtskaart van potentieel essentiële onderdelen van de boommarter.

Vleermuizen

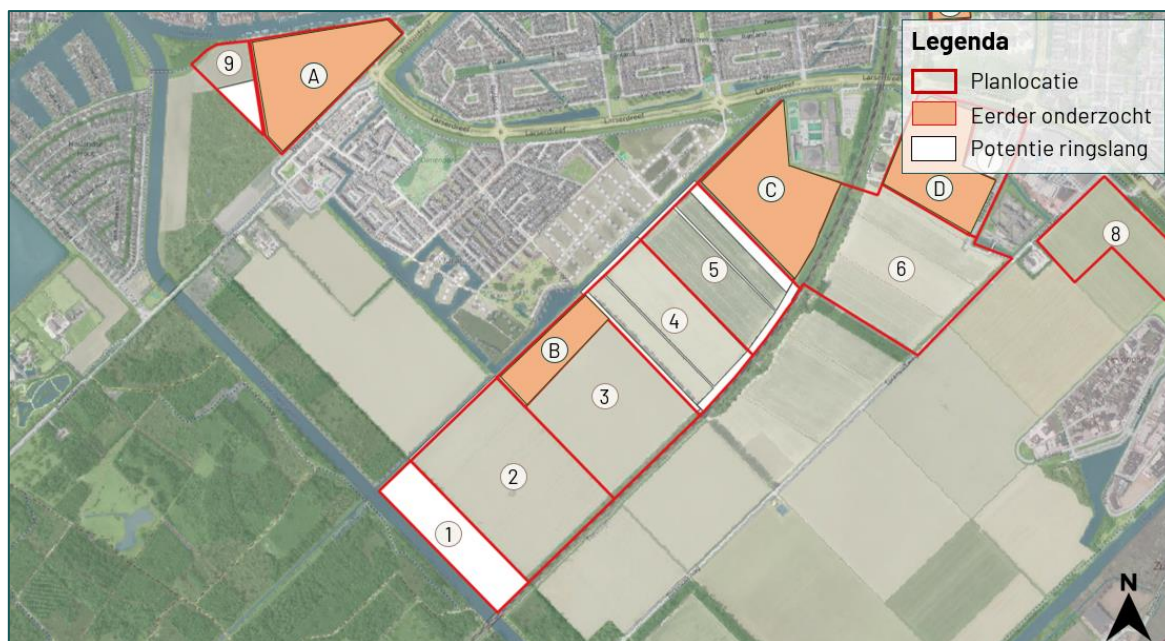
Figuur 7 Overzichtskaart van potentieel essentiële vliegroutes, foerageergebieden en/of verblijfplaatsen van vleermuizen.

Rugstreepad

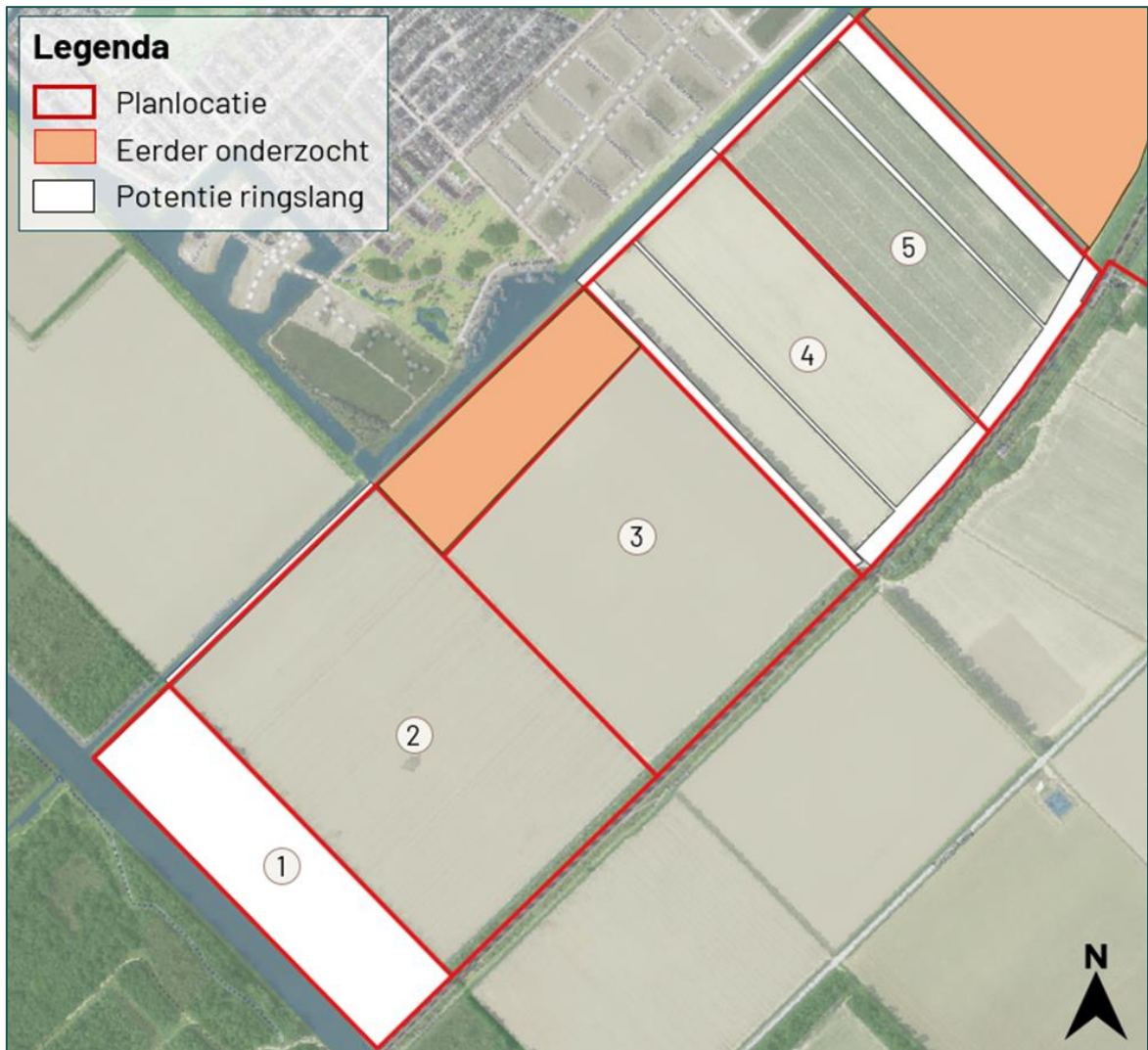

Figuur 8 Overzichtskaat van potentieel essentiële onderdelen voor rugstreepad.

Ringslang

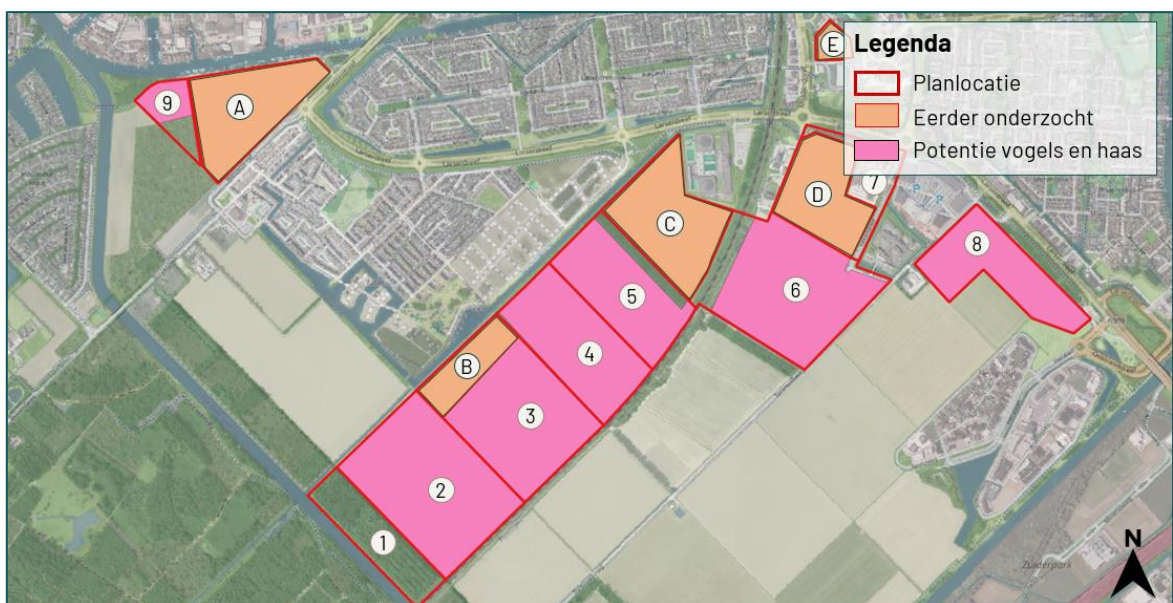

Figuur 9 Overzichtskaat van potentieel essentiële onderdelen voor ringslang.

Figuur 10 Detailkaart van potentieel essentiële onderdelen voor ringslang.

Uilen, roofvogels, akkervogels en haas

Figuur 11 Overzichtskaart van potentieel essentiële onderdelen voor uilen, roofvogels, akkervogels (ooievaar, bontbekplevier, Kievit, veldleeuwerik) en haas.

Bijlage 3 Juridische kaders

Zorgplicht

De zorgplicht is in de omgevingswet opgedeeld in de algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) en de specifieke zorgplicht waarbij de specifieke zorgplicht verder opgedeeld kan worden in de Specifieke zorgplicht Natura 2000 (art. 11.6 Bal), Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) en Specifieke zorgplicht soorten (art 11.27 Bal). De Specifieke zorgplicht Natura 2000 en Specifieke zorgplicht houtopstanden worden bij de betreffende hoofdstukken beschreven.

Algemene zorgplicht

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Ow afdeling 1.3). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

Specifieke zorgplicht soorten

De Specifieke zorgplicht soorten heeft betrekking op het beschermen van specifieke planten- en diersoorten en is gericht op het behoud van biodiversiteit.

Degene die een activiteit verricht is verplicht:

1. Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Hiervoor moet er voorafgaand aan de te verrichten activiteit, worden nagegaan of er op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van de locatie aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van:

- *“van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4 tweede lid van die richtlijn.*
- *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlage II, IV en V bij de habitatrichtlijn;*
- *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vierde lid, onder a, onder 4°, van de wet; en*
- *voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;”*

De aanwezigheid van de bovenstaande soorten wordt met behulp rapporten, naslagwerken en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP) bepaald. In de NDFP wordt een zoekgebied met straal van circa 100 m aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden.

Bij de aanwezigheid van een of meerdere soorten worden de mogelijk negatieve gevolgen van de beoogde realisatie beoordeeld. Hierbij wordt beoordeeld op de soorten en hun nest, voortplantingsplaats, rustplaats, eieren en standplaats. Mocht er aanwijzing zijn op nadelige gevolgen voor de soorten dan zijn er passende preventieve maatregelen benodigd om de nadelige gevolgen te voorkomen en dienen deze gemonitord te worden. Mochten er toch nadelige gevolgen optreden, dient de activiteit gestaakt te worden of passende herstelmaatregelen getroffen worden als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is.

Flora- en fauna activiteit

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten (Bal art. 11.37), Habitatrichtlijnsoorten (Bal art. 11.46) en Andere soorten (Bal art. 11.54). Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna activiteit te verrichten (Ow art. 5.1 lid 2). Hierin worden rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Opzettelijk verstoren als bedoeld onder de Habitatrichtlijn wordt gedefinieerd als: *“elke opzettelijke verstoring die van invloed kan zijn op de overlevingskansen, het voortplantingssucces of het voortplantingsvermogen van een beschermde soort, of die leidt tot een verkleining van het leefgebied of tot verplaatsing of verdringing van de soort”*.

Bij overtreding van een verbodsbepaling geldt de plicht tot een vergunning flora- en fauna activiteit conform de bepalingen in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (art. 8.74 lid j, lid k en lid l).

Vogelrichtlijn (Bal art. 11.37)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
  - a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
  - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
  - c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
  - d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
2. Het verbod geldt niet, als:
  - a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
  - b. de activiteit uitvoering geeft aan:
    - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
    - 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
    - 3) Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

Habitatrichtlijn (Bal art. 11.46)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
  - a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
  - b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
  - c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
  - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
  - e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
2. Het verbod geldt niet als:
  - a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
  - b. de activiteit uitvoering geeft aan:
    - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of

- 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
- 3) Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

Andere soorten (Bal art. 11.54)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
  - a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
  - b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
  - c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
2. Het verbod geldt niet als:
  - a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
  - b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
  - c. de activiteit deel uitmaakt van:
    - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
    - 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Gedragcode

Verschillende partijen hebben de mogelijkheid om gebruik te maken van een gedragscode. De gedragscode Stadswerk geldt voor soortenbescherming. Deze gedragscode kan ingezet worden voor zowel bestendig beheer & onderhoud als voor ruimtelijke ontwikkelingen. Voor het gebruik van de gedragscode is het noodzakelijk om inzichtelijk te hebben of beschermde soorten aan- of afwezig zijn en wat de gebiedsfuncties van het leefgebied zijn. Indien de beoogde activiteiten en gevolgen voor beschermde soorten binnen de reikwijdte van de gedragscode vallen, kan de gedragscode van toepassing worden verklaard op de activiteit en hoeft voor de activiteit niet een losse omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te worden verkregen.

Natuurlijk verspreidingsgebied

Individuele, populaties en groeiplaatsen die zich buiten het natuurlijk verspreidingsgebied bevinden, vallen buiten het beschermingsregime van soortenbescherming. Het natuurlijk verspreidingsgebied wordt gedefinieerd als het gebied welke een soort op eigen kracht heeft bezet of waarin deze is geïntroduceerd binnen het verspreidingsgebied waar de soort van nature voorkwam. Het beschermingsregime geldt dus niet voor ingezaaide planten of dieren welke zijn losgelaten, ontsnapt of vanuit elders zijn meegelift. Om te bepalen of een plant of dier voorkomt binnen zijn natuurlijke verspreidingsgebied wordt gebruik gemaakt van de Verspreidingsatlas en naslagwerken. Wel geldt onverminderd de Algemene zorgplicht.

Vogelrichtlijn – Provincie Flevoland

Onder de Vogelrichtlijn zijn alle in gebruik zijnde nesten en broedgevallen van vogels beschermd. Het is verboden om van alle vogelsoorten nesten te beschadigen of te vernielen. Daarnaast gelden onder provinciale aanwijzingen categorieën waarin de nesten en rustplaatsen van specifieke vogelsoorten jaarrond bescherming genieten, dus ook in de periode dat deze niet in gebruik zijn. Rustplaatsen zijn conform de Richtsnoeren van de Europese Commissie gedefinieerd als zijnde essentiële zones voor het bestaan van een dier of groep van dieren wanneer ze niet-actief zijn.

In de provincie Flevoland zijn naast nesten van vogels in categorie 1 t/m 4, nesten van soorten binnen categorie 5a in beginsel ook jaarrond beschermd.

Indien middels een ecologische beoordeling blijkt dat aantasting niet van invloed is op de lokale Staat van Instandhouding van de soort, bijvoorbeeld omdat er voldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn. Nesten van vogels in de provincie Flevoland welke vallen binnen categorie 5b zijn in beginsel niet jaarrond beschermd, tenzij door aantasting de lokale staat van instandhouding van de soort in het geding komt, bijvoorbeeld omdat er geen of onvoldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn.

Tabel 4.1 Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd. Vogelsoorten onder categorie 5a: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd, tenzij aantasting niet van invloed is op staat van instandhouding. Vogelsoorten onder categorie 5b: nesten en rustplaatsen niet jaarrond beschermd, tenzij door aantasting staat van instandhouding in het geding komt.

Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4			
Boerenwaluw	Grote gele kwikstaart	Ransuil	Steenuil
Bosuil	Huismus	Roek	Torenvalk
Gierzwaluw	Kerkuil	Slechtvalk	
Vogelsoorten onder categorie 5a			
Boomvalk	Oehoe	Rode wouw	Zeearend
Buizerd	Ooievaar	Sperwer	Zwarte wouw
Havik	Raaf	Wespendief	
Vogelsoorten onder categorie 5b			
Blauwe reiger	Grote bonte specht	Kleine bonte specht	Spreeuw
Draaihals	Huiszwaluw	Middelste bonte specht	Tapuit
Groene Specht	IJsvogel	Oeverzwaluw	Zwarte specht

Provinciale vrijstelling

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* Bal art. 11.54 kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of vaste rustplaatsen voor bepaalde soorten (Bkl 8.74I).

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Ow afdeling 1.3). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

In de Omgevingsverordening van de Provincie Flevoland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 2.2 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Flevoland.

Vrijgestelde soorten		
Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Ondergrondse woelmuis
Bastaardkikker	Gewone pad	Ree
Bosmuis	Haas	Rosse woelmuis
Bruine kikker	Huisspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis
Dwergmuis	Kleine watersalamander	Veldmuis
Dwergspitsmuis	Konijn	Vos
Egel	Meerkikker	Woelrat

Gebiedsbescherming

In Nederland zijn natuurgebieden aangewezen met een beschermde status. Deze natuurgebieden betreffen hoofdzakelijk Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden.

Natura 2000-gebieden

Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij alle mogelijke effecten een Voortoets vereist. Met de Voortoets wordt bepaald of de plannen mogelijk negatieve effecten hebben op de doelstellingen van Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn.

Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden dient een vergunning voorhanden te zijn. Bij afwezigheid van significant negatieve effecten maar mogelijke kans op verslechtering moeten voor de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden (art. 11.6 Bal) stappen voor de algemene bescherming ondernomen worden. De beoordeling van de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden zal derhalve in de voortoets beschreven worden.

Provinciaal beleid

Onderstaande teksten zijn gebaseerd op de meest recente versie van de Omgevingsverordening.

Natuurnetwerk Nederland

Binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt het 'nee, tenzij'-principe. Het uitgangspunt is dat een bestemmingsplan geen nieuwe activiteiten mogelijk maakt die de wezenlijke kenmerken en waarden, kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) aantasten. Uitzonderingen hierop betreffen ruimtelijke ontwikkelingen met een groot openbaar belang, situaties waarbij er sprake is van het ontstaan van een meerwaarde en situaties waarbij er sprake is van een beperkte uitbreiding van bestaande ruimtelijke ontwikkelingen. Bij aantasting van het Natuurnetwerk Nederland geldt een compensatieplicht.

Houtopstanden

Houtopstanden betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Bij het vellen van houtopstanden en het herbeplanten van grond geldt de Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) als de activiteit nadelige gevolgen heeft voor de oogmerken voor regels voor deze activiteiten (art. 11.112 Bal). Waarbij de oogmerken doelstellingen zijn voor regels over het vellen en herbeplanten. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig als het één van de volgende typen houtopstanden betreft (Bal art. 11.111 lid 2):

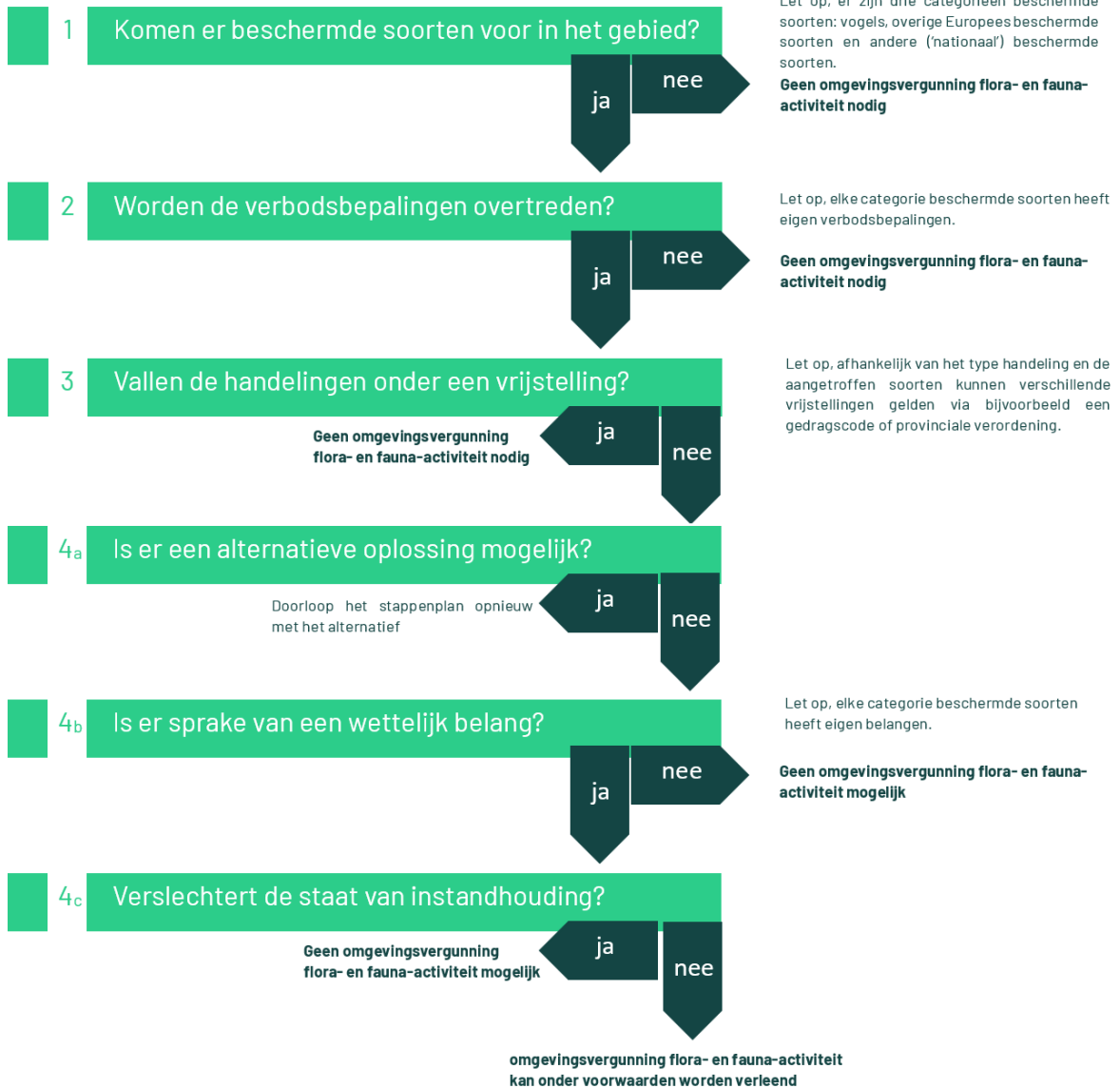
- a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap, bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving; Besluit activiteiten leefomgeving – geconsolideerde Staatsbladversie
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
- e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
- f. kweekgoed;
- g. uit populieren of wilgen bestaande:
  - 1) wegbeplantingen;
  - 2) beplantingen langs waterwegen; en
  - 3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- i. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, als zij:

- 1) ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
  - 2) bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 m; en
  - 3) zijn aangelegd na 1 januari 2013; en
- j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 a, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Bijlage 4 Vervolgstappen soortenbescherming

Als uit het oriënterend onderzoek is gebleken dat effecten op beschermde soorten naar aanleiding van de beoogde ingreep niet uitgesloten zijn, dient een vervolgonderzoek soortenbescherming te worden uitgevoerd. Uit dit vervolgonderzoek blijkt of desbetreffende soort aanwezig is en welke functie de planlocatie al dan niet heeft voor de soort. Met onderstaand stappenplan, overgenomen uit 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken, wordt inzichtelijk gemaakt welke consequenties dit heeft voor het project.

Vogelrichtlijnsoort

In het kader van de Vogelrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De voorwaarden zijn onderstaand weergegeven (conform Bkl art. 8.74j).

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) zij is nodig:
  - 1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
  - 2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
  - 3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
  - 4. ter bescherming van flora of fauna;
  - 5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
  - 6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijnsoort

In het kader van de Habitatrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De voorwaarden zijn onderstaand weergegeven (conform Bkl art. 8.74k).

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) zij is nodig:
  - 1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
  - 2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
  - 3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
  - 4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
  - 5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soort

Ten aanzien van Andere soorten zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven en zijn aanvullend op de belangen die voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen worden aangevoerd (conform Bkl art. 3.74I).

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
8. in het algemeen belang.

Bijlage 5 Rugstreepad

Herkenning

De rugstreepad (*Epidalea calamita*) is een middelgrote pad met een lengte van circa 4,5 - 7 cm. De pad heeft vrij korte poten en heeft op de rug een karakteristieke lichtgele lengtestreep. Verder is de rug grijsbruin met groenige vlekken en heeft de buik een lichtgrijze kleur met grijszwarte vlekken. De ogen zijn geelgroen en hebben een horizontale pupil. Mannetjes zijn in de paartijd te onderscheiden van vrouwtjes door een paars/blauwe verkleuring van de keel. Gedurende het voortplantingsseizoen is tijdens de kooractiviteiten een typische en harde roep te horen die over een afstand van 1 - 3 km is waar te nemen (Creemers & Van Delft, 2009). De larven van rugstreepad zijn maximaal 2,5 cm lang en zwart van kleur. Oudere larven hebben een lichte keelvlek en soms een streep over de rug (figuur 1, Diepenbeek & Creemers, 2006).

Figuur 1 Impressies van de verschillende levensstadia van rugstreepad. Bron: bovenste foto's RAVON, onderste foto's: Blom Ecologie.

Gedrag

De rugstreepad is een typische pioniersoort die opportunistisch profiteert van tijdelijke gunstige omstandigheden. Veranderingen in weersomstandigheden als vocht en temperatuur vormen in sterke mate een sein voor migratie, voortplanting en dergelijke. Onderstaande periodes zijn dan ook indicatief. Bij het koloniseren van nieuwe gebieden kunnen jonge rugstreepadden afstanden tot wel 5 km afleggen (BIJ12 Kennisdocument Rugstreepad, 2017).

De overwintering vindt plaats van oktober/november tot en met maart. De eerste dieren kunnen vanaf begin maart de overwinteringslocatie verlaten om vervolgens al dan niet direct door te trekken naar de voortplantingslocaties. De voortplanting vindt plaats in de periode april - september met een hoogtepunt rond half april - mei. Het vaststellen van aan- of afwezigheid van rugstreepadden kan middels drie gerichte (avond)veldbezoeken in de periode 15 april - juli (BIJ12 Kennisdocument Rugstreepad, 2017).

Habitat en verblijfplaatsen

De geprefereerde habitat van de rugstreepad bestaat uit een dynamische omgeving met vergraafbaar zand of fijne grond. De verblijfplaatsen van de soort kunnen worden onderverdeeld in voortplantings-, zomer- en overwinteringshabitat. De voortplantingshabitat is aquatisch en na de voortplanting zijn rugstreepadden hoofdzakelijk op het land te vinden. Het functionele leefgebied bestaat ook uit het gebied tussen deze habitats (migratieroutes).

De eitjes worden afgezet in veelal tijdelijke, ondiepe en wateren zonder vegetatie, waar weinig tot geen sprake is van concurrentie of predatie. Voorbeelden hiervan zijn greppels, rijsporen, regenplassen en geschoonde sloten. De zomer en- en winterlocaties bevinden zich op het land in hoogwatervrije terreinen. Voor de overwintering gebruikt de rugstreepad bestaande (muizen)holletjes, graaft deze zich in de bodem of kruipt de rugstreepad onder materialen als: stenen, boomstammen, banden en houtstapels. Voorwaarde voor de winterhabitat is dat deze locatie vorstvrij dient te zijn.

Populatieomvang

Rugstreepadden verspreiden zich in diverse richtingen waardoor de minimale populatieomvang en bijbehorend oppervlakte voor de gunstige staat van instandhouding locatiespecifiek is. Als vuistregel wordt gehanteerd dat een gezonde populatie uit minimaal 100 - 200 dieren bestaat en dat deze in verbinding staat met andere populaties (BIJ12 Kennisdocument Rugstreepad, 2017).

Voorkomen kolonisatie

Doordat de rugstreepad een typische pioniersoort is en een dynamische omgeving met vergraafbare grond prefereert, kan snel spontane kolonisatie van de soort in een braakliggend gebied of bouwterrein ontstaan. Om kolonisatie van rugstreepad te voorkomen wordt geadviseerd maatregelen te treffen.

Deze maatregelen bestaan uit het ongeschikt dan wel ontoegankelijk houden van het plangebied. Indien er sprake is van het ontstaan van mogelijk geschikt voortplantingswater dient het ontoegankelijk maken van een perceel voor de migratie en voortplantingsperiode (april-september) uitgevoerd worden. Het ongeschikt houden van het plangebied voor rugstreepadden houdt in dat zo min mogelijk vergraafbaar zand gebruikt of opgeslagen wordt binnen het bouwterrein. Bij het bouwrijp maken van het perceel dient het zand direct geëgaliseerd te worden. De aanleg van een zanddepot moet voorkomen worden. In de voorjaars- en zomerperiode zorgen dat er geen kleine poelen ontstaan waar rugstreepadden eieren kunnen leggen. Diepe rijsporen van machines kunnen al voldoende diep zijn als voortplantingswater voor rugstreepadden (figuur 2).

Figuur 2 Bij hevige regenval kunnen ondiepe plassen gevuld worden met water. Deze tijdelijke poelen zijn uitermate geschikt voor de rugstreeppad, waarin eisnoeren afgezet kunnen worden. Het ontstaan van deze geulen dient te allen tijde voorkomen te worden (bron: Blom Ecologie).

In de najaar- en winterperiode moet gezorgd worden dat er geen overwintering van rugstreeppadden kan optreden. Voldoende vergraafbaar zand (zanddepot) kan gebruikt worden voor overwintering. Ook stenenstapels, houtstapels of andere vorstvrije structuren (onder een bouwkeet bijvoorbeeld) kunnen gebruikt worden voor overwintering. Dergelijke structuren dienen weggehaald te worden buiten de overwinteringsperiode (september-april) van de soort. Het ontoegankelijk houden van het plangebied voor rugstreeppadden houdt in dat voorzieningen worden geplaatst waardoor rugstreeppadden het plangebied niet kunnen bereiken. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond (figuur 3). De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen.

Figuur 3 Een incorrect geplaatst amfibiescherm (links). Een correct geplaatst amfibiescherm (rechts). Deze dienen minimaal 10 cm ingegraven te zijn (bron foto's: Blom Ecologie).

BLOM ECOLOGIE

Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2

4181 CD Waardenburg

0418 820 288

---

blomecologie.nl